

BATAVIAASCH HANDELSBLAD.

Dit blad verschijnt dagelijks, behalve Zon- en Feestdagen.

Agent voor Nederland: **SCHALEKAMP, VAN DE GRAMPSEL & BAKKER, Amsterdam.**

Prijs der Advertentiën.

Voor de vijf woorden / 0,20

Behalve het ZEGEL voor den Lande

Groote letters naar plaatsruimte.

Geen advertentie wordt beneden / 1.30 geplaatst.

Abonnementsprijs per half jaar.

Voor geheel Nederlandsch-Indië... / 20.—

Europa... / 26.—

Britsch-Indië, Japan en China / 27.50

Mail-Editie... / 20.—

Abonnementsprijs Advertentiën

die minstens 2 X 5 weeks worden geplaatst.

Voor 3 maanden met 25 pCt. korting.

6 maanden met 30 pCt. korting.

12 maanden met 50 pCt. korting.

De betaling geschiedt VOORUIT, BRIEVEN FRANCO.

PREDIKBEURTEN.

EVANGELISCHE GEMEENTE.

Zondag, 11 Mei 's morgens te 9 ure.
Ds. Knottnerus.
Nieuwe-Kerk Ds. Adr.
Buiten-Kerk Ds. Prins.
Militaire School
Meester-Cornelis 's morgens te 7 ure. Ds. Rulman Vogel.

ROOMSCH-KATHOLIEKE GEMEENTE.

Zondag, 11 Mei
Eerste Heilige dienst des morgens om 7 ure.
Hoogdienst des morgens om half 9 ure.
Lof des avonds om 6 ure.

CHRISTELIJKE GEREFORMEERDE ZENDINGS KERK.

KWITANG.

Zondag, 11 Mei des morgens 9 ure.
Zond. — leeraar J. J. v. Alphen.

MALEISCH.

Zondag, 11 Mei 's avonds 7 ure.
Woensdag, 14 Mei 's avonds 7 ure.

GENOOTSCHAP VAN IN- EN UITWENDEGE ZENDING.

NIEUWE KERK.

Zondag, 11 Mei.
Des avonds ten half 7 ure, Zendingleeraar P. B. Haag.

MALEISCH.

Woensdag, 14 Mei.
Des avonds ten half 7 ure, Zendingleeraar P. B. Haag.

POSTKANTOOR.

Sluiting der Nederlandsche Mail.
Dinsdag, 13 Mei
voor via Marseille en Nederland rechtstreeks.

Vrijdag, 23 Mei
voor Padang via Marseille, Padang en Nederland rechtstreeks.

Sluiting der Fransche Mail.
Zondag, 18 Mei
voor Europa, Amerika, Afrika, Australië, Britsch-Indië, China, Japan, Straits Settlements, Riouw, Deli, Pontianak en Atjeh.

Sluiting der Engelsche Mail.
Zaterdag, 10 Mei
voor Europa, Amerika, Afrika, Australië, Britsch-Indië, Straits Settlements, China, Japan, Muntok, Palembang, Riouw, Deli en Atjeh.

Zaterdag, 24 Mei
voor Europa, Amerika, Afrika, Australië, Britsch-Indië, China, Japan, Straits Settlements, Riouw, Deli, Pontianak en Atjeh.

Sluiting der Pakketten.
Dinsdag, 18 Mei, voor Queensland Mail via Australië direct.

Woensdag, 14 Mei, voor Billiton, Pontianak en Singkawang.

Woensdag, 14 Mei, voor Bandjermasin, Makassar en Molukken.

Vrijdag, 16 Mei, voor Rott. Lloyd via Padang, Marseille en Nederland rechtstreeks.

Zaterdag, 17 Mei, voor Telok Betong, Kroë, Benkoelen, Padang, Analaboe en Atjeh.

Zaterdag, 24 Mei, voor Palembang.

Vrijdag, 30 Mei, voor Rott. Lloyd via Padang, Marseille en Nederland rechtstreeks.

Zaterdag, 31 Mei, voor Riouw, Deli, Atjeh, Pontianak, Singapore, Saigon, Hongkong en Amoy.

Uren van sluiting. In de stad ten 4½ ure en te Weltevreden ten 6 ure 's namiddags.

Vendutie.

Mandag, 12 Mei. Wegens vertrek ten huize van den heer Mr. Nederburgh door van den Abeelen & Co.

Toko van W. L. van Slooten.

Dinsdag, 13 Mei. Wegens vertrek ten huize van den heer Mr. Nederburgh, door van den Abeelen & Co.

Exec. bij Sakoena op kampong Tambora door C. C. Maulany.

Van pandg. Passar Baroe, door Lauw Tjenghoei, V. L.

Advertentiën.

Ter reede van OLEH-LEH, aan boord van Z. M. stoomschip *Koningin Emma der Nederlanden* op 28 April jl. overleden, onze geliefde broeder en behuwdbroeder de heer P. J. ROSENWALD, in leven kapitein ter zee van de kon. Ned. Marine, ridder der orde van den Ned. leeuw.

M. C. JEEKEL, *Rosenwald*.

C. A. L. J. JEEKEL.

C. H. C. BIJVANCK.

Algemeene en volstrekt eenige kennisgeving.

(1905)

Toko Vendutie

Maandag, 12 Mei 1884,

voor het Commissiehuis van

W. L. van Slooten,

van diverse

KOOPMANSCHAPPEN.

Op de toko vendutie

van Maandag, 12 Mei 1884,

zal de ondergeteekende verkoopen;

20 stuks Engelsche twee persoons LEDIKANTEN (gedecoreerd).

10 stuks Engelsche KINDER LEDIKANTEN (gedecoreerd).

15 paar TERRA COTTA BEELDEN.

1 partij PENNEMESSEN.

1 partij JACHTMESSEN, 1 partij VELOC PEDÈS.

20 gros pleeten THEELEPELTJES, 1 partij JAPON-NEN STOFFEN.

1 groote partij HORLOGE KETTINGEN.

2 balen à 200 stuks BIDKLEEDJES.

10 pakken MENJAN.

25 stuks Amerikaanse KLOKKEN.

1 groote partij REVOLVER- en ACHTERLAAD-GEWEER PATRONEN.

10 MARTINI HENRI RIFLES.

10 SNIDER RIFLES.

6 CHASSEPOINT RIFLES.

6 pleeten IJSKANNEN.

12 groote en kleine HANDVALIEZEN.

1 groote partij divers

MEUBILAIR, ENZ.

1902 W. L. VAN SLOOTEN.

Op bovenstaande vendutie

zullen nog worden verkocht:

1 span BIMANEZEN.

1 zoo goed als nieuwe DOS-à-DOS met hardlopend PAARD en TUIG.

1903 W. L. VAN SLOOTEN.

Vendutie

wegens vertrek,

op Maandag en Dinsdag, 12 en 13 Mei 1884,

ten huize van den HoogEdelGestr. Heer

MR. S. C. H. NEDERBURGH,

Lid in den Raad van Nederlandsch-Indië,

Parapattan, door

VAN DEN ABEELLEN & Co.

van zijn HoogEdelGestr. compleeten

INBOEDEL,

waaronder: Een compleet MAHONIEHOUTEN AMEUBLEMENT BEKLEED met ROODE RIPS.

MAHONIEHOUTEN en DJATTIEHOUTEN TAFELS met marmeren bladen.

Een MAHONIEHOUTEN TOILET DUCHESSE met marmeren blad.

DJATTIEHOUTEN LINNEN KASTEN met FRON-TONS.

Een zeer goede Pianino van Smit.

Een Europeesch DAMES SCHRIJFTAFELTJE.

Fraaie SALONSPIEGELS en SCHILDERIJEN.

Een groote BRANDKAST.

Een prachtig KRISTALLEN DESSERTSERVIES met ZILVER gemonteerd.

Engelsch IJZEREN LEDIKANTEN.

Porcelain-, Glas- en Pleetwerk.

GOEDANGRAKKEN, MATTEN, LAMPEN, enz., enz.

Voorts:

Een groot aantal TONNEN en POTTEN met diverse soorten van PALMEN en andere SIERPLANKEN, zooals: COCOS FLEXUOSA, PHOENIX, MAR-TIJNESIA EROSA, KENTIA ROBUSTA, DAEMONO-ROPS (Rottan), LIVISTONA, ASPARAGUS RACE-MOSUS, OPUNTIA, CARUSTA URENS, JACCA, PHOENICOPHORUM, SEHELLANUM, EUPHOR-BIA, TJIMERA'S, VREEMDSOORTIGE CACTUS en andere, waaronder ZELDZAAM fraaie EXEMPLAREN.

Eenige groote en kleine KOERIBANS (hibiscus schyzopotaens).

Voorts:

Een aantal CROTONS, waaronder ZELDZAME en andere PLANTEN.

Benevens:

Een zoo goed als nieuwe MYLORD van OUDART & Co.

Een ruime MYLORD.

Een goede VIS-à-VIS.

Een PALANKJUN.

Een DEELEMAN KAR.

Een uitstekend PREANGER WAGENPAARD (schimmel).

Een dito SANDELWOOD WAGENPAARD.

TUIGEN, STALGEREEDSCHAP, enz.

Zondag te voren te bezichtigen van des morgens 8—12 uur en des middags van 6—8 uur.

Geene goederen mogen worden bijgebracht.

Regeling der vendutie:

Maandag: Paarden, Rijtuigen, Bloemen en Planten, benevens Porcelain- en Glaswerk in de achtergaanderij.

Dinsdag: Meubilair in het hoofgebouw.

Vendutie, 13 Mei,

vendu-locaal,

Pandgoederen afkomstig

van Passar Baroe.

(1892)

LAUW TJENG HOELJ.

Toko-Vendutie

bij

VAN DEN ABEELLEN & Co.

op Vrijdag, 16 Mei,

van diverse

KOOPMANSCHAPPEN.

1885

Vendutie

op Woensdag, den 14 Mei 1884,

achter de Toko van de firma

JOHN PRYCE & Co.

van een groote partij

AFBRAAK,

afkomstig van een suikerfabriek,

als: DEUR- en VENSTERKOZIJNEN, met GLAS- en JALOUSIEDEUREN compleet, benevens eene groote partij BALKEN, waaronder van 10 meter lengte (van Djattie en andere goede houtsoorten.)

Verder:

SPANTEN, GORDINGS, HOEKKEPERS, LOSSE DEURBLADEN enz. enz.

Van af Maandag a. s. te bezichtigen.

(1895) JOHN PRYCE & Co.

Vendutie

Donderdag, 15 Mei 1884,

aan een huis op Noordwijk, naast de Toko van

W. L. van Slooten,

van een splinternieuwen en keurigen

INBOEDEL,

Nader de specificceeren.

(1894)

Inschrijving.

Op Donderdag, den 15 Mei 1884,

des morgens te 9½ uur, zal door den ondergeteekende in het Algemeen Genie Magazijn te Batavia, een inschrijving worden gehouden voor de dadelijke levering van:

Hang- en Sluitwerk, Staafijzer, Dakijzer, Draad-nagels, Glasruiten, Kooltjer, Zweedsche teer,

Ijzeren Emmers, Asphaltvilt, enz.

Inschrijvings Staten, met opgave der verlangde hoeveelheden en afmetingen, zijn te verkrijgen in bovenbedoeld Magazijn, waar tevens de leveringsvoorwaarden ter lezing liggen.

De eerstaanwezende Genie officier in de 1ste Militaire afdeling op Java,

(906) J. STAAL.

Houtvendutie

op Vrijdag, 16 Mei 1884.

Uitverkoop van een partij

DJATTI BALKEN

van alle afmetingen

(1891) bij H. W. WIJSMAN

In commissie:

Een mooie collectie

Inlandsche oude Wapens.

(1778) A. G. BOSCH & Co.

Ontpakt:

Karpetten en Alcatieven

Prachtige VELVET en andere TAFELKLEEDEN.

DAMASTEN SERVETTEN en TAFELLAKENS.

(1779) A. G. BOSCH & Co.

Compleete

Weener Ameublementen

van Thonet.

1860 A. G. BOSCH & Co.

Tot sluiting van rekening:

EAU DE COLOGNE ZEEP VAN BOLDOOT.

gigante frische zeep,

/ 2.50 per dozijn.

(887) DE LANGE & Co.

Vendutie te Bandong

op Maandag 19 en Dinsdag, 20 Mei 1884,

ten huize van den WEEDG. Heer

C. H. Coenraad,

Architect 1e klasse, door

J. R. de Vries & Co.

van ZED. Compleeten en goed onderhouden

INBOEDEL,

bestaande uit:

Djattihouten Meubelen,

als: MEDAILLON STOELEN, WIP-, GEWONE en LUIAARDSTOELEN, BANKEN, KNAPEEN, KLEER-, HANG- en DISPENS KASTEN, RONDE TAFELS, KNAPEEN en CONSOLES met marmeren bladen.

Fraaie SUIPOTS met PORCELEINEN BLOEM-POTTEN.

Fraaie BLOEMSTANDAARDS met PORCELEINEN BLOEMPOTTEN.

Bloemvazen van gezaagd Hout.

IJZEREN 2, 1 persoons en KINDER LEDIKANTEN, BUFFET, GLAZEN KASTEN, SCHUTSELS, DIVANS, NACHTSPIEGELS, SPIEGELS, SCHILDERIJEN, BEELDEN met SUPPORTS, SCHRIJFTAFEL, KLOKKEN en PENDULES, EETTAfel, BOEKENRAK, WATER FILTER, FONTAIN.

HANG- en TAFELLAMPEN, MEDICIJNKIST.

Een fraaie SIGARENKIST van KLAPPERHOUT.

Een id. SCHEERDOOS van AMBALOHOUT.

Een KINDER EETTAfel met STOELEN.

Een ELECTRISCHER MACHINE.

Een ZAAGMACHINE Compleet.

Een nieuwe DRAAIBANK Compleet.

Glas-, Porcelain-, Pleet- en Aardewerk,

KEUKEN GEREEDSCHAP.

Een groote TUIN VOLIERE met diverse VOGELS.

Een SALON id. met PARKIETEN.

Een VOGELKOOI met 21 TAFELS POETI.

Tien VOGELKOOIEN diverse ZELDZAME VOGELS.

Een VOGELKOOI een WALI BIBING.

CHINEESCHE KIPPEN EN HANEN.

Een span fraaie zwarte SANDELHOUT WAGEN-PAARDEN, hoog 4 voet 2 duim, goed gedresseerd.

Een dito DOS-à-DOS, PAARD.

Een Soliede MYLCRD.

Twee geheel nieuwe DOS-à-DOS.

Een REISWAGEN.

STAL

Op 24 Mei 1884,
zal door mij ondergeteekende in het vendu lokaal in
de Buiten nieuwpoortstraat te Batavia, door tusschen-
komst van het vendukantoor te Batavia, worden verkocht:
EEN ERF,
BEBOUWD met PEDAKKEN, gelegen in het Westerveld,
deel zes, blok 1, no. 436 en 437, bij de verponding
geregistreerd onder no. 1523. Deze verkoop geschiedt
ten behoeve van den verbandhouder.
1887 LORIAUX.

Vrijwillige Verkoop
op Zaterdag, 31 Mei 1884,
des voormiddags te tien ure,
in het Vendukantoor te Batavia van:
EEN ERF,
BEBOUWD met een STEENEN HUIS met pannen
gedekt, gelegen in de Residentie Batavia in het Oosterveld
Blok 1, deel zeventien, nummer 132, buurt of wijk
Kampong Bandan, verponding nummer 331, taxatie
f 700, staande ten name van Ong Eng Soeij.
Geschiedende deze verkoop voor rekening van de
eigenaren.
(1883) Mr. S. M. A. DU MOSCH qq.

Op Zaterdag, 31 Mei a. s.
zullen in het lokaal- en ten overstaan van het
Vendu Departement te Batavia in het
openbaar worden geveild de
ERFPACHTSRECHTEN
van 1884, bouws gouvernements grond, gelegen in het
distrikt Soemedang, afdeling Soemedang, residentie
Preanger Begenschappen, benevens de op die
gronden gevestigde
Thee onderneming Margapala en Tjoechoet
met alle daartoe behoorende vaste en losse goederen en
rechten, zijnde gemelde onderneming inmiddels uit de
hand te koop. 1276
Adres bij de Factorijen der Ned. Handels Mij.

Openbare Verkoop
op Zaterdag, 7 Juni 1884,
des morgens ten tien ure,
in het lokaal en ten overstaan van het Vendukantoor te
Batavia in de Buiten Nieuwpoortstraat
aldaar, van:

**Een Erf bebouwd met een
groot steenen Heerenhuis**
en dito BIJGEBOUWEN, allen met pannen gedekt,
gelegen in de afdeling Meester Cornelis, buurt of wijk
Bidara Tjina, blok 1, deel 21, nummers 41 B. 42, 43,
59 en 60, gedeelte B. bij de verponding geregistreerd
onder No. 9406 en aldaar getaxteerd op f 18.000.—
staande ten name van nu wijlen H. P. BARKMEIJER.
Geschiedende deze verkoop ten behoeve des verband-
houders.
(1881) C. A. HENNY.

Op een nader te bepalen dag
in de maand Juni a. s. zal wegens overlijden van
den eigenaar W. TINGE, door tusschenkomst van het
vendukantoor te Bandong, publiek worden verkocht:
HET ERFPACHT PERCEEL
Panglipoe - Galik,
groot 338 bouws, gelegen in het distrikt Oedjoeng
Broeng-Wetan, afdeling Bandong, residentie Preanger
Begenschappen, geschikt voor den aanplant van KINA.
Op het PERCEEL bevindt zich eene kwekerij met
eenige duizenden Ledgerplanten en eene hout-exploitatie.
Het grenst aan dat van Mevrouw de Weduwe VAN
LENNEP en aldaar worden door het Gouvernement
geen gronden meer uitgegeven.
Het PERCEEL met al wat zich daarop bevindt, is
getaxteerd op f 12500 door den heer VAN ROMUNDE,
wiens verslag omtrent ligging, toestand enz., ter inzage
ligt bij de Weeskamer te Batavia, haren agent te
Bandong en den heer A. D. J. GROENEMEIJER
aldaar; op franco aanvraag wordt een afschrift van dat
verslag gratis verstrekt.
Namens de Weeskamer:
De Secretaris,
RAVIA DE LIGNY.
(1810)

Belanghebbenden bij den verkoop
van het wrak van het Gouvernements
stoomschip
BAROUW
zoals het ligt te TELOK BETONG (Lampongsche
districten) dwars over de KOERIPAN rivier, en van
het wrak van de gewapende boot No. 16, liggende
ter reede van TELOK BETONG, worden verwezen naar
de annonce dienaangaande, voorkomende in de Javaasche
Courant van 29 April 1884 en volgenden.
Namens den Commandant
der Zeemacht en Chef van
het Departement der Marine
in Nederl.-Indie.
De Secretaris,
DEGENT.
1755

Op een nader te bepalen dag
zal in het lokaal- en ten overstaan van het Vendu-
Departement te Batavia in het openbaar worden opge-
veild, de KOFFIE ONDERNEMING Soemaniek
waartoe behooren,
De Erfpachtsrechten
op 1833 bouws gouvernements grond, gelegen in de
afdeling Tanah Datar, Residentie Padangasche Boven-
landen, Gouvernement Sumatra's Westkust, nagenoeg
geheel beplant, met aldaar aanwezige gebouwen en in-
ventaris, benevens:
Een in eigendom bezeten stuk grond ter hoofdplaats
Padang, aan de Belantong met daarop staand Etablis-
sement voor de afwerking van het KOFFIE PRODUKT.
Inlichtingen te bekomen bij den administrateur te
Koto-Zuidewijn en bij de Factorij der Nederlandsche
Handel Maatschappij te Batavia en hare Agenten.
(1879)

Verwacht in de eerste helft dezer maand:
30 uitgezochte
Swanriver Paarden,
waarouder: 6 spannen ZWARTEN.
3 " SCHIMMELS.
2 " BRUINEN.
1 span ISABELLEN.
J. PEET & Co.
BATAVIA, 6 Mei 1884. (1836)

TAN HOELO,
Ontvangen:
Elsbach's Cement-porcelein.
(1882)

Tan Hoe Lo.
Ontvangen:
Patent Rijtuig Lantaarns
(1423)

TAN HOE LO.
Ontvangen:
Graf Kransen
(1422)

TAN HOE LO.
Pas ontvangen:
Twee stellen Weener Banken en Stoelen.
(1608)

Ketjap Benteng.
Extra..... f 1.10.
No. 1..... f 0.60.
No. 2..... f 0.50.
per flesch.
TAN HOE LO.
(1609) Pintoe Besaar en Senin.

TAN HOELO.
Ontvangen:
Zweepen en Leidsels
voor Dos-a-Dos. 1723

TAN HOELO.
Ontvangen:
Marokijn-, Kap-,
Verlakt-, Imitatie- en Zeemleder.
1724

Toko HOUTMAN,
Senin over Kramatbrug.
Ontvangen:
Prachtige Ronde en Vierkante
Tapijten en Alcatieven.
FLUWEELEN TAFELKLEEDEN.
Goedkope MANILLA en RIPS TAFELKLEEDEN.
OVALE en VIERKANTE SPIEGELS.
Een-, twee- en drielichts HANGLAMPEN met DU-
PLEX BRANDERS.

Hoekplankjes.
OLIJFHOUTEN ARTIKELEN.
BERLIJNSCH ZILVEREN en HOUTEN OLIE-
en AZIJNSTELLEN.
FOROGED, KOETSERSHOEDEN, BANKENGOED,
TOONEEL KJJKERS, VERZILVERDE en VERGULDE
CEINTURES, KAPKAMMEN, COLLIERS, ARMBAN-
DEN, BROCHES.
Opgemaakte en onopgemaakte:
DAMES EN MEISJES HOEDEN.
JONGENS HOEDEN.
DAMES-SCHOENEN in soorten.
WITTE en ROSE SATIJNEN SCHOENEN.

Afgepaste Japonnen.
WITTE en GEKLEURDE DAMES- en KINDER-
KOUSSEN, DAMBORDEN TROMMELS.
Beweegbare Poppen.
Stokpaardjes en ander Speelgoed.
APPELEN
PEEREN
BRUINE BOONEN { per 10
WITTE BOONEN
BOTER, KAMPEREILAND, blikken 2 en 4 kg.
PUIK BOEKVLEESCH.
HAMMEN.
Nieuwe WINTERHARING, vaatjes 5 stuks.
ANSJOVIS.
Zuurkool f 2,— per potje.
Provisiën, Hoogenstraaten.
Heerlijke afgestaple WIJN f 10.— per dozijn.
Provisiën en dranken 5 % korting voor kon-
andere artikelen 10 % tante betaling.
(1415)

Versch Hooi,
speciaal van KASOERA gras gemaakt, geperst in balen
van 1/8 kub meter, inhoudende 100 kilo.
Te verkrijgen à f 6.— op het land STRUISWIJK en
KAJOE POETHI en bij den heer FUCHS, Tanah Abang.
(1400)
Gecondenseerde Melk
van het merk BOHVINGER, MYLIUS & Co.
Enig Agent voor Nederlandsch Indie
1441 J. VASSALLO

VAN DEN ABEELEN & Co.
Palembangsche Ameublementen
Seheel compleet.
Massief Mahoniehouten
Meubilair,
als: LINNENKASTEN, HANGKASTEN, SPIEGEL-
KASTEN, ETAGEREKASTEN, BOEKENKASTEN,
MUZIEKKASTJES, NACHTKASTJES, ETTAFEL
met bladen.
Salontafels en knapen met marmeren bladen
WASCHTAFELS met marmeren bladen.
SPEELTAFELS.
SCHRIJFBUREAUX.
DAMES SCHRIJFTAFELS.
TOILETTEN-D'CHESSE.
PSYCHES.
DAMES-SCHRIJFTSTOELN.
PIANOSTOELN.

Weener Meubilair
van gebogen hout direct aangevoerd uit de fabriek van
GERROEDERS THONET te Weenen.
Vierkante en Ovale Salonspiegels.
Groot assortiment
GRAVURES van Goupil.
GORDIJNSTOFFEN en MEUBELBEKLEEDING.
LAKEN.
BALLEN
SCHUIERS.
QUEUN.
POMMERANZEN.
KRIJT.
MARKEER-PLATEN.

BILLARD
DONDORFF-SPEELKAARTEN.
CHINEESCHE FICHES.
Amerikaansch Pleetwerk.
als: IJSKANNEN.
LEPELRAKJES met LEPELTJES.
WIJNKOELERS.
OLIE- en AZIJNSTELLEN.
ZUURSTELLEN.
LIKEURSTELLEN.
BIJOUTERIE DOOZEN.
IJSEMERTJES.
SARDIJNEN DOOZEN.
KAARTJESBAKJES.
SERVETRINGEN.
GLASDEKSELS.
Portwijn merk Steur,
ROODE en WITTE en GROS en DETAIL.
Diverse Wijnen.
merk van HEECKEREN & VAN PELT, ARNHEM.

Prachtige nieuwe WINTERHARING,
vaatjes 6 en 12 stuk.
Tafel Vijgen, Trosrozijnen en Amandelen.
(273) G. W. VERSTEEG.

BAOUR MACAU MEDOC
7498 ad f 36.— per kist van 48/1 flesschen.
DE LANGE & Co.

Voorradig:
Ceylon grown Assam Hybrid
T E A S E E D.
1851 J. PEET & Co.
Stadsapothek—Batavia.
Weder ontvangen:
VERSCH GROENTENZADEN
van van Tubergen te Haarlem
à f 10.— per blik. 1849

DROSSAERS & Co.,
Molenvliet.
Ijzer- en Koper Gieterij.
(208)

DROSSAERS & Co.,
Molenvliet.
Fabriekanten en Aannemers,
(209)

DROSSAERS & Co.,
Molenvliet.
Benodigdheden voor
Stoom- werktuigen en Bouwmateriële
(210)

DROSSAERS & Co.,
Molenvliet.
Stoomhoutzagerij,
leveren gezaagd hout in alle af-
metingen. (211)

Drossaers & Co.,
Molenvliet.
LEVEREN MACHINERIE,
uit Europa tegen billijke commissie.
(212)

In Commissie ontvangen:
Manilla Sigaren Cortado.
Manilla Sigaren Habano,
in kistjes van 125 en 250 stuks.
(1870) JOHN PRYCE & Co.

Prachtige CARPETTEN,
ALCATIEVEN,
TAFELKLEEDEN,
geheel nieuwe dessins.
Gedecoreerde EETSERVIEZEN.
THEESERVIEZEN.
WASCHSTELLEN.

Europeesche en Chineesche
Bloempotten.
ODEURS van Rimmel
in de fijnste soorten.
Prima kwaliteit fraai DAMAST TAFELGOED in
STELLEN met VINGERDOEKJES.
Zwaar verzilverde Lepels, Vorken
en Messen in en zonder ETUL.
HOLLANDSCH KIELENGOED,
buitengewoon beste kwaliteit.
Groote en kleine

Engelsche Ledikanten
met en zonder toebehooren.
Gewone en Bad handdoeken,
diverse prima kwaliteiten.
OVERHEMDEN, BOORDEN en
DASSEN, OVERJASSEN voor
MAILREIZIGERS.
REGENJASSEN, REGENMANTELS, MAILKOFFERS,
MAIL STOELN.
KAMERLING-ZADELS
met alle toebehooren, SPOREN en BALEINEN KAR-
WATSEN, VUURWAPENS en AMMUNITIE.
Geld- en Papiertrommels
met CHUBBS-SLOTEN.
CHUBBS-KAST- en HANGSLOTEN.
TIMMERMANS GEREEDSCHAP in kistjes
FIGUURZAAG-MACHINES

Terra-Cotta-Beelden.
Zwarte COLONNES, voor BUSTES, BEELDEN en
VAZEN.
Gold-Paint
om verguldsel te vernieuwen.
GRASSNIJ-MACHINES.
FRICCADEL-MACHINES.
SPIJS-DEKSELS.
GRISSEESCHE LEKSTEENEN met KASTEN en
STELLINGEN, IJSKISTEN.
Nacht-Lampjes met Uurwerk.
Engelsche Wagentuigen
voor één- en twee PAARDEN.
STAADE LAMPEN, MUUR LAMPEN, HANG-
LAMPEN, voor 1, 2, 3 en 4 lichten. (1186)

Prachtige nieuwe WINTERHARING,
vaatjes 6 en 12 stuk.
Tafel Vijgen, Trosrozijnen en Amandelen.
(273) G. W. VERSTEEG.

BAOUR MACAU MEDOC
7498 ad f 36.— per kist van 48/1 flesschen.
DE LANGE & Co.

Miranda-Liqueur.
Propriété exclusive de
J. CALVET & CO.
Bordeaux.
Rafraichissante, Tonique, digestive.
Importeur
L. Platon.

L. PLATON,
Gouvernements leverancier.
Côtes de Bourg.
Côtes de Fronsac.
Montferand.
Chât. Ponsjeux.
des Trois Moulins.
d'Agassac.
Pontet-Canet.
Mouton d'Ar-
mailhaq.
Haut St. Emilion.
Chât. Cantemerle.
Duhart-Milon.
Giscours.
Cos d'Estournel.

Fijne Bordeaux Wijnen.
ROODE BORDEAUX WIJNEN
Listrac. (Médoc).
Cap de Haut. (Lamarque).
Chât. Ponsjeux.
des Trois Moulins.
d'Agassac.
Pontet-Canet.
Mouton d'Ar-
mailhaq.
Haut St. Emilion.
Chât. Cantemerle.
Duhart-Milon.
Giscours.
Cos d'Estournel.
WITTE BORDEAUX WIJNEN.
(1813) Graves blanc.
Barsac.
Haut-Sauternes.
Grand vin Chât.
Yquem. de Lar
Saluces.

Wij ontvingen heden:
Bedford Cord voor Rijbroeken.
DAMES KARWATSEN.
JACHT ZWEEPEN.
ADAM'S en SMITH WESSON'S REVOLVERS.
REVOLVER PATRONEN.
PERCUSSION ZETTERS.
SCHEERMESSEN.
BLAIDS.
Chubb's Trommels.
(250) JOHN PRYCE & Co.

MEUBELMAGAZIJN Rijswijk

ruim voorzien van:
Eur. en Inl. Meubelen
tot zeer billijke prijzen.
(1897) VAN VLEUTEN & COX.

Van Vleuten & Cox,
tot sluiting van Rekening:
Gezoomde Zakdoeken
à / 1,10 per dozijn contant. 1898

Loa Po Seng,
Passar Baroe.

Pas ontvangen:
Mooie CRETONNE met daarbij behorende kwasten en franjes.
CHENILLE KWASTEN met Koord.
SCHILDELIJN KOORD.
GEKEPERD TORO GOED.
GEKLEURD STOF voor Dames Japonnen.
Prachtige KARPETTEN.
Ronde en Vierkante ALKATIEVEN.
Fijne WITTE, ROSE en LICHTBLAUWE TARLATAN.
ORGANDIE van 2 el breed.
WEENER KINDERSTOELEN, waaronder zulke die als Kinderwagens kunnen dienen.
WEENER KINDERWIEGEN.
Lange Klapstoelen met en zonder leuningen.
geschikt om aan boord te gebruiken.
TOILETSPIEGELS met marmeren bladen.

Heeren Schoenen en Bottines

van Verlakt, Kap- en Kalfleder.
Puik puike MANILLA CAVITAS CIGAREN in kisten van 250 stuks.
Versche ANSJOVIS in 1/1 en 1/2 potten.
Verder steeds in voorraad:
ECHT ENG. IJZEREN LEDEKANTEN
voor 1, 2 personen en voor Kinderen, met en zonder toebehooren. (1907)

PRIMA KWALITEIT
Gemalen Koffie

in blikken van 1 kilo.

Verkrijgbaar bij

F. DAUMILLER
Kalië Bazaar, Batavia.

Depots bij

BATENBURG & Co., Batavia.
N. I. SIG. MAGAZIJN? Rijswijk
SIE BOEN SIOE Passar Senin
LAAUW TJIN, Parapattan.
TIO JAM KIE, Glodok.
JO BOK SENG, Glodok.
TJO TJENG SORY, Huitanra
DROOP & Co., Soekaboemi.

N. B. Slechts blikken van mijn naam voorzien worden als echt erkend.

Men wachte zich voor namaak

CH. GODARD,

106, Noordwijk, en face de l'hotel de Java.

Importateur des Beurres d'Isigny et Conservees alimentaires de Mrs. DINANT & ALLCARD à Nantes, Périers (Normandie) et Paris et des

Vins de Bordeaux

de la maison Itey et Courniol.

BEURRES EXTRA-FINS D'ISIGNY.
PETITS POIS EXTRA-FINS ET FINS.
ASPERGES en BRANCHES.
SARDINES, EXTRA.
PATÉS DIVERS TRUFFÉS.

Vins de table des crus.

HAUT BRION 10 fl. la douzaine.
ST. ESTEPHE 13 fl. do.
VINS FINS ASSORTIS, LIQUEURS diverses, SIROPS, FRUITS, COGNACS. (1228)

Verkrijgbaar bij

LOA PO SENG,

tot billijken prijs

Birresborner Mineraal Water,

(importatie REISS & Co.)

Versche Aanvoer.

Dit WATER wordt door de voornaamste geneeskundige specialiteiten aanbevolen. 3458

Verkrijgbaar bij

LOA PO SENG.
TJO TJENG SOEL.
KAM BENG & KAM KIM HO.
LOW ADIN.
JO BOK SENG.
SIE BOEN SIOE.

Pilsener Bock Bier,
(Monopol),

in kisten van 48/1 en 96/2 flesschen.

Isa nieuwe, geïmporteerd door REISS & Co. Dit BIER heeft een enorm succes op de Amsterdamsche Tentoonstelling. Men proeve en oordeele. 3631

Steeds voorhanden:

Uitstekende - vat Boter,

à / 15.— per vaatje franco aan huis.
(1061) DE LANGE & Co.

Deliciëuse Geldersche Hammen

Bankethammetjes
(1109) Firma G. W. VERSTEEG.

Koeripan Kalk

(391) bij SIE BOEN SIOE.

DUPPEN & Co.

Ontvingen:

SNIJ-IJZERS van 1/8" tot en met 1 1/2" Eng.
Eng. SCHROEFSLEUTELS.
Dubbele STALEN SCHROEFSLEUTELS.
Eng. BANKHAMERS.
Amerikaansche HOUTBOORMACHINES.
Verzetbare ZELFAANZETTENDE HOORMACHINES (voor IJzer).
WATERPASSEN, PIJLGLAZEN, DUISSTOKKEN.
CONTROLEMANOMETER in étui voor Ingenieurs.
MANOMETER van 40 tot 100 g druk.
MELK
SIROOP
RAK
MOERHOUTEN, SLUITRINGEN, enz. (900)

DUPPEN & Co.

vervaardigen de nieuwste modellen van

Karren,

licht en sterk, onder garantie.
Photografien op aanvraag verkrijgbaar. (901)

Duppen & Co.

Smederij — Molenvliet-Oost.

Steeds voorhanden:

IJz. ledekanten met toebehooren.
2 Persoons IJzeren Ledekanten van af / 40 tot / 60.—
1 Persoons id. id. " " 25 " 30.—
Kinderlederkanten " " 15 " 30.—
1904

De stads Herberg,

ontving:

puike gerookte Bokking,

verkrijgbaar per stuk. 1865

De stads Herberg

ontving:

Puik ANSJOVIS in potjes / 3.25.
" HAMMEN " 8.—
" GRASBOTER " 12.50.

GROENTEN in 1/2 potten als:

ZUURKOOI
BOERENKOOI
ROODE KOOI
KROPSALADE
SNIJBOONEN
ANDJIVIE
SPERGEBOONEN met SCHREUDER & Co.

Versch Vogeltjes Zaad,

wit en gemengd.

Fijne Machine Olie

voor UURWERKEN en NAAIMACHINES. 1829

J. E. DAVID & Co.

Voorhanden:

Am. Remontoir horloges

(Waltham Mass.) gegarandeerd.

Afwijking juiste tijd, hoogstens 5 minuten per jaar. HORLOGES, welke niet voldoen, kunnen geruimd worden.

Prijs / 65.— Savonet / 80.

(1510)

SLACHTERIJ PASSER BAROE

Telefonisch verbonden, van

F. ROSER.

Dagelijks verkrijgbaar:

VERSCH VLEESCH van vetgemeste MADUREESCHE OSSEN.
Bij vooruitbestelling des avonds van af 5 1/2 uur verkrijgbaar, tegen / 0.65 per pond. (1197)

Slachterij Passer Baroe

VAN

F. ROSER,

Steeds verkrijgbaar:

VERSCH E ROLPENS tegen / 0.50 per stuk.
SAUCYS DE LION " 1.25 " pond.
GEROOKTE TONGEN ad " 1.25 " stuk.

Op vooruitbestelling:

Braad- en Ketting Saucijs

tegen / 1.— per pond. (1198)

Bazar de Milan,

Noordwijk.

Pas ontvangen:

Een nieuw factuur

Milanesche Boter, 1 kwaliteit.

Een nieuw factuur KANT en ENTREDEUX, GE-BORDEUW op PERCALE, zeer ELEGANT.

Linnen Tafellaken en Servetten.

ECHT DUTTMUNDER BIER.

Mortadella)

Ham) in blikjes.

Saucijsen)

SIGARETTEN van echt TURK-SCHE TABAK. 1836

Slachterij Kramat.

BARNSTIJN,

Dagelijks verkrijgbaar:

Versch Rundvleesch,

à / 0.65 per Amst. pond. (219)

Verkrijgbaar:
Indramayoe Bloempotten
1908 bij ROSENTHAL en Co.

Weder voorhanden:

Grand Vin Haut Canon,

in kisten van 48/1 flesschen à / 38.—
in kisten van 96/2 " " 42.—
algemeen gunstig bekend wegens zijne zuivere en uitstekende kwaliteit.
1649 PANDEL & STIEHAUS NACHFOLGER.

Fabriek

van

CEMENT-TEGELS.

Steeds in voorraad en op bestelling verkrijgbaar:

Tegels in alle kleuren

en VORMEN- fijne kwaliteit en billijke prijzen.

DEPOT VAN PORTLAND-CEMENT.

De ondergeteekende belast zich tevens met het uitvoeren van bouw- en andere werken.

F. CHAULAN,
gang Chaulan.

(907)

HET ECHTE

HEINEKEN BIER

wordt uitsluitend geïmporteerd door de firma ENGELHARD & Co., te Batavia en Samarang en iedere flesch is van hun contramark voorzien. 796

For Sale

BY THE UNDERSIGNED.

CHAMPAGNE CHARLES HEIDSIECKS.

White Seal grand vin premium.

SHERRY. Tho. Trapp & Sons, Vino Fino.
do. Fine Old Pale.
do. Superior Montilla.
BRANDY. John Exshaw & Co. Wire brand.
Pellissons 7 years old.
do. Muller Frères, V. S. O. P.
do. Cognac fine Champagne.

JENEVER. I. A. L. Nolet Schiedam, Game
do. Cock brand.

WHISKY. Tho. Trapp & Sons, Fine Old Scotch.
do. Irish.
do. Wright & Greigs, Rhoderic Dhu.
do. Old Highland.

CLARET. Mazarin Frères, Margaux.

BEER BASS. M. B. Foster & Sons, Bugle Horn
Light Sparling do. do.
STOUT Guinness E. & J. Burke, Cat band.
do. M. B. Foster & Sons, Bugle Horn.

Houghton & Co.,

(1203) Batavia.

J. C. Entzinger,

**CIVIEL- en MILITAIRE
KLEEDERMAKER,**

Noordwijk.

te huis van het Station Noordwijk. 843

Vendulokaal,

F. A. SCHÜSSLER,

Bultenzorg. (12)

Meubel- en Commissiehanbel.

A. Loonen.

Sluisbrug.

BANDONG.

Tegen 3pCt. Commissieloon

voor het houden van vendutien, bev. elt zich aan, 1532

HOOGBRUIN.

Attentie.

Het reeds lang bekend Expeditie kantoor

E. t' Sas, Semarang,

belast zich met de verzending van alle goederen naar GEHEEL MIDDEN JAVA, SOERABAYA en tusschenplaatsen. (1509)

De ondergeteekende **E. A. STUUR**, BOUWKUNDIGE, COMMISSONAIR, VENDUHOUDER, LEVERANCIER van BOUW-MATERIALEN en MEUBELN, TAXATEUR VAN VASTE en LOSSE goederen, houdt zich steeds minzaam aanbevolen, bij het geëerde publiek in het algemeen en in het bijzonder bij H.H. INGENIEURS, ARCHITECTEN en OPZICHTERS van den WATERSTAAT, voor de levering der niet in 's Lands voorraad zijnde materialen. Op soliede bediening kan men staat maken.

E. A. STUUR,
Gep. Ambt. der B. O. W.
Nieuw geopend Bureau Goenoeng-Sahari.
11 Wijk No. 11.
140

Jaccard & Potel,

voorheen BAILLY, Gang Passer Baroe.

AANNEMERS

van Bouwwerken, Schilders, Décorateurs, Vergulders, Bronzers, enz., enz.

Reparatien in alle genres worden door ons aangenomen. 7134

E. A. STUUR

VENDUHOUDER,

GOENOENG SAHARIE No. 11. 3557

Ingevolge staatsblad 1871 no. 161 zijn ter Griffie van den Raad van Justitie te Batavia, alsmede bij de Kamer van Koophandel aldaar gedeponeerd: de handelsmerken, etiketten en capsules; waaronder de COGNAC "JOHN ALBERTY" door de ondergeteekenden in Nederlandsch-Indie wordt geïmporteerd.

No. 1 Een gesloten ring, waarin de woorden staan: JOHN ALBERTY VIEUX COGNAC 1815, Bordeaux. Deze ring bevindt zich geblazen onder de hals van de flesch met platten bodem; waarin de door onze principale in den handel te brengen of gebrachte COGNAC wordt afgeleverd.

No. 2 Eene capsule over de kurk, waarin is gedrukt een arend met uitslaande vleugels, boven den kop staat "JOHN ALBERTY" en onder den tak waarop hij rust "Bordeaux".

No. 3 Een strook papier onder de capsule om de hals der flesch, waarop gedrukt zijn de navolgende woorden: "Toute bouteille non revêtue de cette inscription et de notre signature ne sera pas véritable" JULES ROUSSE ET CIE.

No. 4 Een rose etikette met gouddruk, daarop bevindt zich een adelaar met uitslaande vleugels, zittende op een krans van bloemen, in welke krans het woord "Bordeaux" staat terwijl boven den kop van den adelaar staat 1815 VIEUX COGNAC JOHN ALBERTY, onder aan den linkerkant staat: Marque déposée en ter rechterzijde "JULES ROUSSE ET CIE, PROPRIETAIRES;" van welke etikette iedere flesch is voorzien.

No. 5 Eene etikette op rose papier groot formaat, waarop in zwarten druk een adelaar als boven omschreven;

in de krans staat:
"Toute caisse non revêtue de ce certificat d'origine signé par nous devra être déclarée contrefaite."
"JULES ROUSSE ET CIE, PROPRIETAIRES de la marque JOHN ALBERTY."

Verkrijgbaar bij:

LOA PO SENG.
TJO TJENG SOEL.
KAM BENG & KAM KIM HO.
LOW ADIN.
IO BOK SENG.
SIE BOEN SIOE.

tot billijken prijs.

Enige Importeurs in Nederlandsch Indië

3836

REISS & Co.

Arak- en Alcohol Stookerijen in Cochin-China.

Bij besluit van 28 December jl. heeft de koloniale raad in Cochin China de volgende bepalingen vastgesteld:

Zij die in Cochin China fabrieken willen oprichten tot het distilleeren uit rijst van arak en in het algemeen van alcohol, bestemd voor uitvoer, hebben hietoe aan het bestuur machtiging te vragen vóór den 1en September e. k. met overlegging van zoodanige bouwplannen, als waaruit de inrichting en de omvang der op te richten fabriek beoordeeld kunnen worden.

De voorwaarden van concessie zijn de volgende:
1e. De stookerij moet worden opgericht te Saigon of binnen het 20e arrondissement. De gebouwen zullen opgetrokken worden met steenen muren, en met pannen gedekt moeten zijn, en dat wel binnen een geheel afgesloten bestek. Een geschikte woning bestaande uit minstens twee kamers en de noodige bijgebouwen, zal op het fabrieks of ingericht moeten worden voor den ambtenaar der Régie.

2e. De bereiding en de aflevering van den vervaardigden alcohol zijn aan het bestaande stelsel van controle onderworpen. De concessionaris zal zich hebben te gedragen naar de plaatselijke keuren op het toezicht en de controle zijner industrie.

3e. Welk het getal der op te richten stookerijen ook zij, zal gedurende drie jaren en tot een beloop van twee miljoen uitgevoerde Liters vrijdom van alle koloniale rechten verleend worden. Na deze termijn, of wanneer de uitvoer het genoemde aantal Liters bedraagt, zal voor elke hectoliter uit te voeren alcohol een recht van vijftig cents geheven worden, ter vervanging van de grondbelasting en ter dekking der kosten van het toezicht.

4e. Hoewel de in de op te richten stookerijen bereide alcohol bepaaldelijk bestemd is voor den uitvoer, zal de concessionaris bij het vernieuwen zijner huur, kunnen mededingen naar een of meer concessies voor den verkoop binnen de kolonie, mits de rechten betalende, en zich aan de plaatselijke keuren onderwerpende.

5e. De op te richten stookerijen moeten den 1en Januari 1885 gereed zijn.

6e. De bestuurder eener stookerij moet worden goedgekeurd door het bestuur.

Verdere inlichtingen zijn te bekomen aan het FRANSCH CONSULAAT alhier. 1774

GELDLOTETRIJ

ten behoeve van

De Gymnastiekschool te Soerakarta

en

De Vereeniging tot voorbereidend onderwijs aan kinderen van Minvermogenenden in Nederlandsche Indië.

Indien het debiet van LOTEN op den tegenwoordigen voet blijft voortgaan, zal de trekking kunnen geschieden op een nader te bepalen dag in het begin van de maand

Augustus a. s.

De Commissie ad hoc.

Mr. N. P. VAN DEN BERG.

E. DOUWES DEKKER.

(9459)

Assurantie Maatschappij tegen Brandschade,

opgericht 1845

en

"De Nederlanden,"

opgericht 1859

HOOFDKANTOOR ZUTPHEN.

Grondkapitaal / 2,000,000.

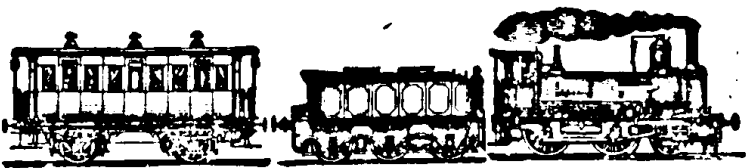
Reservefondsen, 541,331.

Deze Maatschappijen nemen Brand-Risico's aan tegen de vastgestelde premien en op de gewone voorwaarden.

E. C. SUERMONDT & Co.,

Agenten.

1880



STAATSSPOORWEGEN OP JAVA. WESTERLIJNEN.

De Chef der Exploitatie maakt bekend, dat op den 17 dezer het lijngedeelte **Tjiandjoer—Bandong** voor het publiek verkeer zal worden opengesteld.
De loop der treinen waaronder mede begrepen is, die voor het lijngedeelte **Bandong—Tjitjalengka**, waarvan de opening nader zal worden bekend gemaakt, zal zijn als volgt:

STATIONS en HALTEN.					STATIONS en HALTEN				
	Gewone Gemengde trein II.	Gewone Gemengde trein IV.	Gewone Gemengde trein VI.			Gewone Gemengde trein I.	Gewone Gemengde trein III.	Gewone Gemengde trein V.	
Station	VM.	VM.	VM.	Station	VM.	VM.	NM.		
Halte				Halte					
Batavia	V.		10.15	Tjitjalengka	V.	8.53	2.18		
Noordwijk	V.	6.44		Rantja Ekek		9.9	2.36		
Buitenzorg (NIS) A.		8.8	12.32	Gedeh Bageh	(A.)	9.22	2.51		
Buitenzorg	V.	8.20	1.13	Bandong	(V.)	9.38	3.8		
Batoe Toelis		8.57	1.39	Tjimahi		9.44	3.14		
Massing		9.10	1.54	Tjipadalarang		9.58	3.30		
Tjigombong		9.27	2.12	Tagog Apoe		10.13	3.46		
Tjijeroek		9.44	2.31	Tjipattat		10.28	4.3		
Parong Koeda		10.	2.48	Tjipeujum		10.55	4.31		
Tjibadak.		10.12	3.2	Sela Djambe		11.16	4.54		
Karang Tengah		10.29	3.21	Maleber		11.38	5.17		
Tjisaat		10.38	3.31	Tjiandjoer	(A.)	12.	5.31		
Soekaboemi	(A.)	10.48	3.41	Tjilakoe	(V.)	6.54	12.26		
Gandasoli	(V.)	11.3	3.58	Tjibeber		7.10	12.41		
Tjirengas		11.16	4.13	Lampegan		7.28	12.58		
Lampegan		11.26	4.24	Tjirengas		7.56	1.27		
Tjibeber		11.51	4.50	Gandasoli		8.6	1.35		
Tjilakoe		12.4	5.5	Soekaboemi	(A.)	8.20	1.47		
Tjiandjoer	(A.)	12.18	5.20	Tjisaat	(V.)	8.34	2.1		
Halte		6.30	12.45	Karang Tengah		8.43	2.9		
Maleber		6.40	12.54	Tjibadak		8.55	2.19		
Sela Djambe		6.53	1.6	Parong Koeda		9.12	2.34		
Tjipeujum		7.12	1.23	Tjijeroek		9.26	2.48		
Tjipattat		7.42	1.52	Tjigombong		9.43	3.1		
Tagog Apoe		8.12	2.21	Massing		10.7	3.24		
Tjipadalarang		8.31	2.39	Batoe Toelis		10.24	3.40		
Tjimahi		8.45	2.51	Buitenzorg	(A.)	10.38	3.53		
Bandong	(V.)	8.59	3.4	Buitenzorg (NIS) V.		11.	4.14		
Gedeh Bageh		9.5	3.10	Noordwijk	(A.)	11.10	4.24		
Rantja Ekek		9.24	3.27	Batavia	(A.)	11.25	4.37		
Tjitjalengka	(A.)	9.39	3.40			1.45	5.58		
		9.55	3.55						

Op de eindstations moeten de treinen op den bepaalden tijd, doch op de tusschenstations en halten, alwaar de treinen niet langer mogen ophouden, dan volstrekt noodig is, kunnen zij tot 3 minuten vroeger vertrekken.
De treinen 1, 2, 5 en 6 tevens voor goederenvervoer naar en van de tusschenstations en halten bestemd zijnde, zoo kunnen de tijden van vertrek en aankomst van en op de halten eenigzins verschillen.
De aangegeven tijd, is de telegraaf tijd te Batavia.
Buitenzorg, den 8 Mei 1884.

**EXPEDITIE KANTOOR
„Java.“**
Aigemeene Expeditie Onderneming.
Kalie Bezaar Batavia.
Belast zich met het verzenden van **GOEDEREN** naar alle plaatsen in Europa of Nederlandsch-Indië.
Voor het **INKLAREN** van uit Europa aangebrachte **GOEDEREN** is een zeer billijk tarief vastgesteld.
Agenten op alle Kustplaatsen in Nederlandsch-Indië en bijna alle hoofdplaatsen in Europa.
1194 **E. WARBOLD.**

De firma **A. HERMENT** brengt ter kennis van hare geachte clientele dat zij, door de komst van haren uit Parijs ontboden coupeur, zich thans weder in staat ziet gesteld alle bestellingen aan te nemen en in korten tijd uit te voeren. Zij voegt er bij, thans in allen opzichte in staat te zijn om hare oude reputatie van **élegance** en **soliditeit** te handhaven.
1553

Mil. Soc. „Concordia.“
De Directie, in het belang der orde eene regeling op het in- en uitrijden en het verblijven van rijtuigen wenschende vast te stellen, maakt bij deze bekend, dat bij door de **SOCIETEIT** te geven **MUZIEK UITVOERINGEN** en **PARTIJEN**, alleen aan de zijde van de **CANTINE** mag worden binnengeraden en de uitgang alleen is toegestaan langs den tegenovergestelden kant (voor den linkervleugel van het paleis langs).
Voorts, dat bij genoemde gelegenheden het stationneeren van rijtuigen op het terrein van de **SOCIETEIT** en om het gebouw, aan de zijde van het paleis, niet meer wordt toegestaan.
Namens de Directie:
De Secretaris,
C. J. SMITH.
1888

Pianostemmen en Repareeren.
(1006) **SEELIG, Senin 202.**

Piano-Stemmen.
J. Brüdigan.
Senin adres Kleermaker **MUHLNICKEL.**
1886

Een Europeesche Dame
zoekt plaatsing als **HUISHOUDSTER.**
Adres: Bat. Handelsblad No. 1859

EEN HOLLANDSCHE WEDUWE.
bekwaam om een **HUISHOUDING** te besturen en met **KINDEREN** om te gaan, zoekt plaatsing.
Adres letter **B.** Boekhandel **VISSER & Co.** Batavia (1893)
Bij een **Onderwijzer** te Batavia, bestaat gelegenheid tot **HUISVESTING** voor twee jongelieden, die zich door privaot onderricht voor het toelatings examen van de Hoogere Burgerschool wenschen te bekwaamen. Voorwaarden zeer billijk.
Brieven franco: No. 1863 Bat. Handelsblad.

Commensalenhuis
Mevr. Plantenga,
hoek Petjenongan, vlak nabij halte Sawa Bezaar, beleefd aanbevolen. 1661
Ook **ETEN BUITEN 'S HUIS** verkrijgbaar.

HOTEL GILBERT—ZEH,
Gang Petjenongan,
uitstekend ingericht voor families, wordt lovendie het reizend publiek in Indië zeer aanbevolen. (1470)

HOTEL DE L'EUROPE.
Kamers Disponibel,
die aan het reizend publiek worden aanbevolen.
1851 **Mevrouw DIRICKX.**

Ter overname:
Een in vollen gang zijnde
LOGEMENT
met zeer goede vooruitzichten, gelegen op een der hoofdplaatsen van Sumatra.
Adres: franco brieven bureau Bat. Handelsblad No. 1763.

Gevraagd:
Een Administrateur
voor de
Lebak Kultuur Maatschappij.
Kennis van **KINA-** en **KOFFIEKULTUUR** is een vereischte.
Adres: **H. STEENSTRA TOUSSAINT, Struiswijk—Batavia.** (1870)

Muziek- en Tooneelvereniging „St. Cecilia.“
13e uitvoering
OP ZATERDAG, 10 MEI 1884,
in het gebouw van den Planten- en Dierentuin.
Ten tooneele zal worden gevoerd:
„Desleutel van de Secretaire,“
Nieuwe leden kunnen worden aangenomen tot 7 Mei 1884.
Introductie voor niet leden:
Voor een heer met of zonder dame..... f 2.50
Voor iedere dame meer..... f 1.—
De Secretaris,
CH. WAGENAAR. (1742)

TOONKUNST AURORA
Afdeeling Vocaal en Instrumentaal.
WOENSDAG, 14 MEI
ten 8 1/2 ure 's avonds in den Schouwburg.
Repetitie gemengd koor met vol orchest.
(1884)

Militaire Societeit „Concordia.“
Woensdag a. s.
in den vooravond
Stafmuziek,
4001 **C. J. SMITH, Secretaris.**

Loge „De Ster in het Oosten.“
Rec. in den 2en Gr.:
DONDERDAG, 15 MEI 1884,
des avonds ten 8 1/2 uur.
De Secretaris,
M. WILLEMSTIJN.
(315)
NED. IND. ZEE en BRANDASSURANTIE MAATSCHAPPIJ.
VERGADERING van DEELHEBBERS
op Zaterdag, 21 Mei 1884,
des morgens ten 10 uur,
ter verkiezing van een tijdelijk plaatsvervangend Directeur.
Namens het Bestuur,
J. P. JANNETTE WALEN, Directeur. (1886)

Tweede Ned. Ind. Zee en Brandassurantie Maatschappij.
VERGADERING van DEELHEBBERS
op Zaterdag, 21 Mei 1884,
des morgens ten 11 ure,
ter verkiezing van een tijdelijk plaatsvervangend Directeur.
Namens het Bestuur,
J. P. JANNETTE WALEN, Directeur. (1890)

SOCIETEIT HARMONIE.
Stafmuziek
Dinsdag, 31 Mei 1884,
De Secretaris,
J. C. DE JONGH. (924)

Militaire Societeit „Concordia.“
Het reeds geannonceerde
CALICOT-BAL
is vastgesteld, **op Zaterdag, 5 Juli a. s.,**
en zal tevens een
Bal Champêtre zijn.
(1166) **C. J. SMITH, Secretaris.**

Aangeboden:
Ter verscheeping vrachtvrij naar **HOLLAND** als ballast,
IJzeren rails.
Te bevragen bij
(853) **DUMMLER & Co.**

Wegens vertrek te koop
tegen zeer billijken prijs:
HET FLINKE WOONHUIS
met dito bijgebouwen, **STALLING** voor 8 groote paarden, met bijbehorende 2 groote **ERVEN**, beplant met **KLAPPER-** en verschillende andere soorten **VRUCHTBOOMEN**, gelegen aan den grooten weg boven Djatti, bij paal 7 afdeeling **Mr. Cornelis** aldaar te bevragen bij den Eigenaar
J. G. KONING. (944)
Deverkiezende geheel gemeubileerd.

Te koop:
3 PERCEELEN
in de Berendrechtslaan.
Te bevragen bij
W. L. VAN SLOOTEN, Passar Pisang. (1813)

Te Koop te Soekaboemie:
Een Huis met ruim Erf,
gelegen in de nabijheid van het Spoorweg Station en een stuk grond,
gelegen in de Chineesche Kamp, groot 9600 m.
Te bevragen bij den Heer **VAN DER MOORE**, aldaar. 1873

Te koop of te huur:
DE VILLA
van den Heer **VAN DE VELDE.**
Te bevragen bij
1780 **F. A. SCHÜSSLER, Buitenzorg.**

Te koop of te huur:
EEN GROOT ERF
met daarop staande **Kapitaal STEENEN WOONHUIS**, dito **PAVILJOEN** en bijgebouwen, fraai gelegen aan den grooten weg te **Goenoeng-Sahari Oost.**
Informatie te bekomen bij
E. A. STUUR, 1720
Bouwkundige, Goenoeng-Sahari No. 11

Te huur of te koop:
HET HUIS
op **Kampong Lima**, thans bewoond door **Mr. POOL.**
(1189) **REYNS & VINJU.**

Te Huur:
Het aangenaam gelegen Huis
te **Parapatan.**
Te bevragen **Kebon Sirih, wijk 24 no. 31.** (1889)
Te huur ad f 45,
2 Huizen
in den Kerklaan (**Passar Baroe**).
Aldaar te bevragen. 1726

Bij een familie in **Gang Passer Baroe**
Te huur:
KAMERS MET KOST
Adres: Bureau Bat. Handelsblad No. 1327.

Te huur:
Een boven huis,
bestaande uit drie **KAMERS** en **VOORGAANDERIJ** gelegen aan de **Sluisbrug** in de onmiddellijke nabijheid van spoor en tram.
1899 **A. LOONEN, Sluisbrug.**

Te huur:
HET HUIS
op **Kramat**, laatst bewoond door **Mr. Clignett**, almede een **PAVILJOEN** op dat zelfde erf.
Adres: **W. BUTIN BIK,**
Berendrechtslaan en Salemba. (1704)

Te huur:
Het Huis,
hoek **Berendrechtslaan-Batoe Toelis**, thans bewoond door den **WelEdelen Heer v. D. BERG**, aldaar te bevragen of aan de **Gasfabriek** bij **GOOSSENS.** 1736

TE HUUR:
EEN PAVILJOEN,
net **GEMEUBILEERD**, bestaande uit: vier **KAMERS** en suite met **VOOR- en ZIJ-GAANDERIJ.**
NOORDWIJK, tegenover Gang Pool. 1868

Te huur:
Het lokaal
vroeger geoccupeerd door het **Nederlandsch-Indisch Sigaren Magazijn.**
Adres: **E. WAITZ & Co.**
DE LANGE & Co. (1108)

Een Huisje te Huur
ad f 25.— 's maands,
in **Gang Horninge, Passar Baroe Oost.**
2618 Adres: **HORNINGE.**

Te huur:
Het LANDHUIS Villa Nova
met uitgestrekte **KLAPPER AANPLANT.**
Inmiddels uit de hand te koop.
Te bevragen bij
3956 **E. DOUWES DEKKER qq.**

Te Huur:
Het HUIS op **Parapatan**, laatst bewoond door **Mr. NEDERBURGH.**
in **Gang Scott**, thans bewoond door **Mr. JACOMETTI.**
in **Gang Halkema**, thans bewoond door den Heer **VOS.**
(1835) **TIEDEMAN & VAN KERCHER.**

Te huur primo Mei 1884:
Het Huis op Koningsplein
Hoek gang **Pool**, thans bewoond door den Heer **Mr. GERRITZEN** tot ultimo April.
Te bevragen bij **J. G. KONING**, boven Djatti bij paal 7, afdeeling **Mr. Cornelis** en bij de uitgevers **Java-Bode.** (946)

tegen 1 Mei a. s.:
EEN HUIS
te **Pegansaan** thans bewoond door den **WEdelGeh. Heer BEIJVANCK.**
Te bevragen bij **Wed. DAVIS** aldaar of **MENKE,** Alg. Rekenkamer. 1437

primo Mei:
HET HUIS
te **Parapatan**, nabij **buteau geneeskundige diest**, thans bewoond door den **WEdG, Heer ROSKES.**
Te bevragen bij
(1424) **J. E. LEIDELMEIJER, Kramat.**

Te huur 1 Juni:
Het aangenaam gelegen Huis
nabij halte **Sawa Bezaar, Kerkot.**
Te bevragen bij
Weduwe GOEDHUIS, 1767
Batoe Toelis.

Stoomvaart Maatschappij „Insulinde.“
De aankomst van den stoomer
„MACASSAR,“
Kapitein J. DE RIDDER,
op handen zijnde, gelieven **HOUDERS VAN CONNOSSEMENTEN AAN ORDER** zich uiterlijk op den dag van aankomst der boot alhier bekend te stellen en worden **ONTVANGERS VAN OPTIEGOEDEREN** uitgenoodigd hunne **loc-orders** binnen genoemden termijn in te dienen bij
de Agenten,
J. F. VAN LEEUWEN & Co. (1875)

Europeesche Kroniek.

INHOUD: Bouddha te Parijs. — Sappho. — De opérette en Gounod. — De misdaad-litteratuur. — Een sonderling verzamelaar. — De manie van ridder Richard. — Een stuitende tentoonstelling. — Mignet's uitvaart. — De begrafenis van prins Leopold. — De overbrenging van het Vatikan naar Jeruzalem. — Een April-grap.

Gelijk hun evenbeelden, de menschen, komen en gaan de goden op deze aarde.

Terwijl men in Parijs reeds sedert jaren bezig is der Heilige Maagd afbreuk te doen, zal Bouddha er binnen kort zijn intrée houden.

Een schatrijke Engelsche dame toch heeft het er op gezet hem recht te doen weidervaren; dat wil zeggen, dat zij een terrein heeft gekocht en een architect heeft aangeworven. Binnen kort dus mag men de verrijzing verwachten van den tempel, waarin men der symbolische lotus-bloem zijn hulde zal kunnen bewijzen.

Çakia Mouna in brons is trouwens geen onbekende voor de Parijzenaars, die zich reeds vroeger in zijn tegenwoordigheid hebben mogen verheugen en wanneer de Indiësche Verlosser met zijn prachtige poëzy onder hen terugkeert, kan het slechts zijn in het bewustzijn, dat er ook voor hem nog wat te doen valt op het ruime arbeidsveld der bekeering.

Tijdens de jongste Parijse tentoonstelling ontving de toenmalige minister van eeredienst in Frankrijk, de heer Bardoux, het bezoek van een prachtig uitgedooschten radjah.

— Meneer de minister, zoo leidde hij zijn gesprek in, Parijs bevalt me, maar dat neemt niet weg, dat ik aan mijn god moet denken; ik heb hem daar in 't klein in mijn valiesje, en kom u verzoeken mij voor eenige weken een kerk af te staan, waar ik hem kan uitpakken, om hem met mijn gevolg dagelijks de eer te bewijzen, die hem toekomt.

De minister antwoordde, dat hij alleen daar niet over beslissen kon en dat er een besluit van den president der Republiek noodig was, om den gekofferden Bouddha openlijk op een voetstuk te stellen, ter aanbidding van de in hem geloovenden.

Den volgenden dag deelde de heer Bardoux het hem gedaan verzoek mede aan maarschalk Mac-Mahon.

— Een Bouddha-tempel, riep deze verbaasd uit. Neen, dat is te gek; een afgodestempel... en dat in 't hartje van Europa, en van Parijs. Daar is geen spraak van.

De minister hield echter vol en 't einde was, dat de dappere maarschalk 't hem voorgelegd besluit teekende, en dat Bouddha gedurende de gansche tentoonstelling zijn tempel en zijn vereerders heeft gehad.

De herinnering daaraan mag hem hebben doen besluiten tot de uitbreiding zijner voormalige Parijse gemeente; althans door tusschenkomst van een Engelsche oude vrijster gaat hij de Parijzenaars andermaal het genot van het Norwana schenken. Hij bewijst hierdoor, beter dan de beste journalist, het gewicht der actualiteit te kennen.

Op het oogenblik, waarop men te Parijs alles even donker insiet, dat van alle kanten klachten opgaan, de wanhoop zich bij den één voordoet als een ziekte, en bij den ander als een nieuw middel van uiterlijk vertoon, en alle kwalen van den tijdgeest zich openbaren, komt hij als een trooster met zijn prachtig pessimisme, dat alle heil doet zoeken in het oneindige niet.

Zijn zedeleeer moge niet van onzen tijd zijn en hem doen bespotten, de vraag is slechts of hij ongelijk heeft met doodslag, diefstal, overspel en dronkenschap te verbieden, en zijn verbod zelfs uit te strekken tot de gulzigheid, het theater bezoek, den dans, de weelde en zelfs tot het schacheren om geld.

Die strengheid zal hem in den beginne doen aanmerken als lastig.

Fenayrou zou, ware hij nog in vrijheid, de schouders voor Bouddha opgehaald en meer zeker navolgers gevonden hebben.

Dit neemt niet weg, dat hij op het rechte oogenblik te Parijs verschijnt om het godsdienstig begrip te belichamen der treuenden en der wanhopigen.

Met hem zullen allen zijn, die tot hem moeten opklimmen om door de geschiedenis en de wetenschap de gegrondheid hunner wanhoop aan te toonen en te verklaren.

Bouddha komt voor de Parijzenaars doen wat Schopenhauer voor de Duitschers gedaan heeft, en meer zelfs, want hij schenkt den troosteloozen niet alleen een wijsbegeerte, maar zelfs een godheid om te aanbidden. Aan volgelingen zal 't hem niet ontbreken, en met zekerheid laat zich voorspellen, dat de Engelsche spinster geen ijdel werk verricht zal hebben, met hem een tempel te stichten.

Uit overtuiging of uit mode zal Parijs in het vervolg Bouddha's gelschalen vullen en hem op den koop toe nog wat wierook onder den neus branden.

— Middelwyl boeit Sappho het publiek, dat aan Bouddha behoefte heeft. De *psucht*, de *plag*, de *phook* en de *oia*, om ons in de hedendaagsche spreektaal uit te drukken, woonden den 29en Maart de algemeene repetitie bij, en dat wel in groot toilet, als gold het de eerste voorstelling zelf. Van alle kanten is de heer Vaucorbeil, de directeur der groote opéra, bestormd met verzoeken om plaatsen.

Die aandraag laat zich verklaren uit het feit, dat deze opéra de beste is, welke Gounod ooit geschreven heeft.

Er zijn verscheiden aangrijpende passages in dit stuk, dat overvloed van weemoed, en voortdurend Gounod's talent verraadt in het roeren en medelepen zijner toehoorders.

Die gave is hem eigen, zelfs in de conversatie. Er zijn maar weinig artisten, die zoo door de kunst geïnspireerd worden en onder alle omstandigheden van hun dichtvuur doen blijken. De opérette is bij hem geheel in ongenade, daar hem, geheel bezielde door het ideale, niets stuitenders is dan de guitenstukken, welke in dit genre van muziek op hun plaats zijn, doch tevens in den laatsten tijd zoo heerlijk zijn overdreden, dat opvoeringen als deze met allen goeden smaak strijden.

— De opérette is van lieverlede een muzikale parade geworden. De oudheid, de Midden-eeuwen, de riddertijden, de geschiedenis en de dichtkunst, niets is haar meer heilig.

— Het hindert mij — zei Gounod op zekeren avond bij de opvoering der *Faust*, — dat mijn Marguerite, mijn ideaal van kuisheid en tevens van liefde, het evenbeeld van Goethe's *Gretchen*, elken avond optreedt voor een publiek, dat slechts weet te lachen en te spotten, en haar zelfs op het toneel door de eene of andere Lea d'Asco door het slijk doet sleuren uit afkeer van alle dichterlijk ideaal. Nog nimmer heb ik *le Petit Faust* gezien, en ik zal 't nimmer zien, want 't zou me te erg wagen.

In die ontboezeming heeft Gounod zich zelf geteekend. Hij deedt zoo min de verkleining van het werkelijk groote, als de vergrooting van het kleine.

— Onder al het kleine, dat sommige schrijvers van valsche vernuft als groot plegen voor te stellen, nemen moord en misdaad tegenwoordig een voorname plaats in.

Zal men dan nooit ophouden het meest verachtelijke op te hemelen, en in elendelingen als moordenaars belang te stellen? Bij elke nieuwe misdaad, vooral bij de meest wreede, zijn de dagbladen, zelfs de ernstigste, niet uitgepraat over al de bijzonderheden. Zij geven tot in de kleinste kleinigheden de levensgeschiedenis der booswichten, meestal versierd en met een romantisch tintje gekleurd.

Met walgelijke nauwgezetheid wordt de schoone vorm van hun voorhoofd, de kleur hunner oogen, de vorm van hun neus beschreven, en zelfs hun glimlach, ja het snid van hun haar wordt in den breede besproken.

Deze uiterste reclame lacht de op misdaad zinnenden toe en geeft hun een voorsmaak van de beruchtheid, voor hen schier even aantrekkelijk als de roem voor een braaf man, waartoe zij al moordende en stielende kunnen geraken. Van zich te doen spreken is hun wellust, en daar negen en negentig maal van de honderd, de ontdekking verhindert wordt door de koelbloedigheid en de brutaliteit, waarmee het misdrijf bedreven wordt, is het niet te verwonderen, dat de moordenaars van beroep zich gestreeld en geveid en dus aangemoedigd vinden door de algemeene, meestal zeer belangstellende aandacht, welke hun wordt geschonken. Tot dit ras van uitvalgeel behoort Campi, de moordenaar, met wien de Parijse dagbladen zich reeds sedert weken bezig houden. Hij heeft zijn roem gezocht in het aanneemen van een valschen naam, en het is hem ten volle gelukt. „Vindt mijn waren naam uit,” heeft hij zijn rechtters toegeroepen, als lag het op hun weg raadsels op te lossen. De eenige reden der sympathie, welke deze schuldige aan drie wettig en overtuigend bewezen moorden, sedert zijn veroordeeling ter dood ondervindt, ligt in zijn uitvlucht ten aanzien van zijn waren naam en zijn bewering, dat hij dien niet noemen mag, om zijne brave bloedverwanten niet te schandvleken.

Welnu, het door hem voorgewend geheim schijnt ondoorgroendelijk; tot dusver althans waren alle nasporingen te vergeefs. Geen spoor van zijne werkelijke afkomst is tot heden gevonden.

Zooals te verwachten was, geeft dit aanleiding tot allerlei commentaren.

— Zie eens hoe blank en fijn zijne handen zijn; dat bewijst dat Campi van goeden huize is — wellicht een kind der liefde — maar in allen geval een man van opvoeding — zegt de één.

— Wel neen, antwoordt een ander, hij weet alleen zich een air te geven, maar bezit niets van hetgeen Bonaparte's *l'éducation de la peau* plicht te noemen.

En inderdaad zijn er allerlei tegenstrijdigheden in dit droevig personaadje. Ieder, die sterk genoeg is om zich voortdurend te verzetten tegen de wet, en geïsoleerd als een wilde te leven, bezit uit den aard der zaak buitengewone hoedanigheden, welke, ten goede geleid, hem misschien vooruit zouden hebben gebracht. Maar de lage hartstochten winnen 't bij hem. Het stroopers-leven lacht den weerbarstige toe en bij uitkomst geraakt hij op de bank der misdadigers.

Het is bij hem het bankroet van een beteren aanleg. Onverklaarbaar is het evenwel, waarom men zich zoo veel gelegen laat liggen aan Campi's stilzwijgen. Laat hem dit geheim mede in 't graf nemen, hetzij het doovonniss aan hem voltrokken wordt, hetzij hij gratie krijgt en naar Noumea wordt gezonden.

Wie weet bovendien of zijn ware naam niet wel degelijk Campi is. In dit geval moet hij zich verknoeten in al het misbaar over zijn afkomst. Of schuilt er inderdaad schaamte in hem en doet deze hem zijn naam verzwijgen; welnu, in dat geval heeft hij gelijk, daer de minste onthulling schande zou brengen over onschuldigen. Een geschandvleete naam wordt even goed geërd als een roemvolle. Geen groter dwaling toch dan de meening, dat de schande persoonlijk is. Alleen de gedachte van een kinderen een geschandvleeten naam na te laten, heeft menig boogwicht terug gehouden.

Proudhon, die zich steeds op zijn boersche afkomst beriep, heeft bewezen dat men een moet wezen met de zijnen, in de elende zoowel als in de overdaad, en als het er op aankomt in de schande zoo goed als in het leed.

Wie logisch is, heeft de zijnen lief, zelfs in hun gebreken, en om het hoofd omhoog te dragen als de zoon van een eerlijk man, moet men weten hoe zwaar een bezwakte naam drukt.

Le crime fait la honne et non pas l'achaland, zei

onlangs de president der assises tot Campi. 't Mocht wat! Slechts het omgekeerde is waar. Een niet ter dood gebracht misdadiger lijkt altijd minder onteerd dan de onder beuls handen gestorvene. Onze tegenwoordige zedeleeer is nu eenmaal casuïstisch. De zoon van een geguillotineerde is veel meer onteerd, dan hij, wiens vader in het tuchthuis is gestorven.

De straf is erfelijk, gelijk de goede naam. 't Is treurig, maar waar. Indien Campi werkelijk bloedverwanten heeft, onteert hij hen.

Overigens neemt de wereld het tegenwoordig niet zoo nauw en vraagt men zijn vrienden en kennissen niet het waarom van het daarom, ten aanzien van hun positie, hun fortuin en hun afkomst.

— Wie zich tegenwoordig nog zou bezig houden met het verzamelen van familiedocumenten, zooals de onlangs te Toulouse gestorven oude dokter, zou al zeer slecht gezien zijn in onze cosmopolitische en bewegelijke samenleving.

Die oude dokter, wiens over-over-grootvader Lodewijk XIV onder zijn patienten telde, had eene verzameling documenten van allerlei families in Frankrijk geërd, welke door zijne voorouders, allen artsen, gelijk hij, bijeengebracht en van vader op zoon overgedragen was. Zijn grootste genoegen was uit de stapels bescheiden in zijn bezit, de hedendaagsche geschiedenis zijner patienten te verklaren uit die van hun voorgelacht.

Zooals hij beweerde, kwam hij hierdoor tot de juiste bepaling van tedora temperament. Zooveel is zeker, dat al die familiepapieren in 's dokters bezit, ten hoogste compromettant waren, en als zodanig op éene lijn konden staan met een andere verzameling, waarvan de toneelspeler Fleury gewaagt in zijne op het einde der vorige eeuw uitgegeven *Mémoires*.

— Zekere ridder Richard had de manie, om de portretten van wie ook, oud of jong, mooi of leelijk op te koopen en te verzamelen, zoodat er geen plekje in zijn huis was, dat niet met portretten bezaaid was. 't Kon hem niet schelen hoe ze er uitzagen, het was hem slechts te doen om het bezit der trekken van hen, die eenmaal bestaan hadden, al waren zij hem ten eenenmale vreemd.

Bij zijn dood wisten zijn erfgenamen geen raad met den rommel, en maanden lang werd hij te koop aangeboden door de boekenkramers op de bruggen en kaden.

Door die portretten was ridder Richard van lieverlede bekend geraakt met de geschiedenis der meeste Parijse families. Elk portret in den handel werd door hem ingescheven op een register en gerangschikt bij de leden der familie en de voorouders, welke daarop reeds geboekt stonden of later geboekt zouden worden. Dat register diende hem tot leidraad bij zijn historische nasporingen omtrent ieder der door hem ingeschevenen, en zoo bezat hij nà verloop van jaren een kennis, waartoe zelfs de fijnste spenrhand der politie zelden geraakt. Wanneer hem iemand werd voorgesteld, kende hij in den regel beter dan deze zelf de geschiedenis zijner voorzaten en van hem zelf.

Hoe jammer dat die ridder Richard, een vriend van Condorcet en van Lavater, niet tot onze tijdgenooten behoort!

Met behulp zijner portretten-verzameling zou hij Campi's naam en afkomst zonder twijfel hebben gevonden.

Tusschen verzamelaars en spionnen toch bestaat een wel heimelijke, maar niet te min sterke verwantschap.

— Den vrienden van portretten verzamelingen *à la Richard* wordt eerstdaags de gelegenheid geschonken een nieuwe galerij aan te leggen, een galerij van pas geboren, van zuigelingen, jongens en meisjes, waarvan men te Parijs een tentoonstelling gaat houden.

Men stelt de kroonjuwelen wel ten toon, waarom zouden wij onze kinderen, onze juweelen, niet ten toon stellen; ziedaar de moederlijke overweging, welke heeft doen besluiten tot deze nieuwe naaperij der Amerikaansche humbug en réclame.

Het moederlijke denkbloed, zooveen aangehaald, is zoo oud als de moeder der Gracchen; de nieuwigheid der toepassing er van in Frankrijk komt echter voor rekening eener Engelsche dame, en heeft alleen hierom kans van slagen, hoewel kinder-tentoonstellingen volstrekt niet strooken met de Fransche zeden.

Er bestaat dan ook gevaar voor schandaal van de zijde dergenen, die nu eenmaal niet met de Yankes meegaan en van oordeel zijn, dat het kind, het vleesch van hun vleesch, de bloem van den huiselijken kring, de vreugd des huizes, een hemel voor de oogen en een hel voor de ooren, niet bestemd is om voor Jan en alleman te figureeren in een *salon* van minnen en zuigelingen, waarvan de critiek behoort tot de revues aan het eind van het jaar, en tot het domein der caricaturisten.

Zulk een tentoonstelling kan te Parijs alleen slagen door de tegenwoordige aantrekkelijkheid van al wat vreemd en excentriek is, want op zich zelve is zij een onmogelijkheid.

En welke zullen de toe te kennen prijzen zijn? — Schoonheids prijzen. Maar waar in 's hemels naam zal men de door de vrouw gemonopoliseerde schoonheid terug vinden bij een zuigeling? Slechts tusschen de schoonheid der vrouwen bestaat een werkelijk, een te schatten verschil. Derhalve zal er niets anders overblijven dan de tentoongestelde wichtjes te beoordeelen op zijn Normandisch.

— Wat een mooi kind! *Fitsch zwaar!*

— Hoe veel weegt uw jongste?

— Wat een kolossaal meisje! En door die opmerkingen geleid zal de met weegschalen gewapende jury zijn omgang mogen houden in het Nijverheidspaleis, om te weten hoeveel kilo al dat rose vleesch mag wegen.

Men deed beter in Frankrijk dergelijke tentoonstelling aan de Amerikaansche moeders over te laten, en zich zelf te houden bij het rimpje:

Laissons les enfans à leurs mères!

Laissons les roses aux rosiers!

— Terwijl men den pas geboren een onbe-

temelijken intocht in het leven wil bereiden, met hen openlijk ten toon te stellen, heeft Parijs een schitterende uitvaart bereid aan Mignet, wiens leven een toonbeeld is geweest van nederigheid en van afkeer van alle rumoer en praal. Zijn werken getuigen van hem, die de wijze levensles van Schopenhauer ter harte heeft genomen, en in de afzondering zijn geluk en zijn heil heeft gezocht. Heel het denkend Frankrijk heeft hem grafwaarts geleid. Geen zonderling schouwspel dan deze begrafenisstoet, waaraan soldaten van alle wapens hebben deelgenomen, en die de levenslustigste wijk van Parijs, die der rue Pigalle, hebben doen opschrikken door de daar zoo zelden gehoorde treurmuziek. De leden der Académie in de straat en maar half gekleede vrouwen aan de vensters; de dolle door Gavarni zoo uitmuntend geteekende dwaze maagden de uitvaart van een wijsgeer aanstaurende!

In den hof van het door den ontslapene bewoonde huis, toonde men elkander de deur, welke Thiers heeft laten toemetselen, om zijn ouden vriend in staat te stellen dagelijks van zijn vijfde verdieping onopgemerkt af te kunnen dalen, om met hem te spijzen.

— „Zorgt dat u een schoone begrafenis ten deele valle,” placht Jules Janin tot zijn leerlingen te zeggen. Niemand onzer tijdgenooten heeft schooner en roerender begrafenis gehad, dan de oude bij zijn leven schier onopgemerkte Mignet.

— Onder de exceptionneele, de vorstelijke begrafenis kan hetzelfde getuigd worden van die van den hertog van Albany, den binninnelij en prins Leopold van Engeland. Koninklijke eer is zijner uitvaart bewezen in gansch Frankrijk, overal waar de trein heeft opgehouden, welke zijn stoffelijk omhulsel overbracht naar zijn vaderland, naar zijn troostelooze nog zoo jonge weduwe, en zijne diep bedroefde betrekkingen. Te Cannes, te Marseille, te Parijs en te Cherbourg, overal waren de hooge autoriteiten aan de stations aanwezig om hun rouwbeklag aan te bieden aan den prins van Wales, die de smartelijke taak had op zich genomen om het stoffelijk omhulsel van zijn algemeen beminden broeder te begeleiden.

Na twee dagen reis is het stoffelijk overschot van den hertog van Albany den 4en April jl. van het koninklijk jacht *Osborne* te Portsmouth aan wal gebracht. De oude hertog van Cambridge, oom van koningin Victoria en opperbevelhebber van het Engelsche leger, was op de kade van het arsenaal met de autoriteiten tegenwoordig bij de ontschepping. Matrozen brengen onder het luiden der klokken van het arsenaal, het lijk over naar het nabij gelegen geheel met zwart behangen station. De rouwtrein bestaat uit den als *chapelle ardente* ingerichten fourgon en uit drie salon-wagens, waaronder die van den prins van Wales.

Even over half één 's namiddags komt de rouwstoet te Windsor aan.

Aan het station bevinden zich koningin Victoria, de prinses van Wales, prinses Christiaan van Sleeswijk-Holstein, prinses Louise, markiezen van Lorne, en prinses Beatrix, allen, gelijk de gansche hofhouding, in zwaren rouw.

De hertogin van Albany, ten elf ure van Claremont House aangekomen, was in het kasteel van Windsor achter gebleven, in het gezelschap harer ouders, van hare zuster, onze koningin, en de jonge prinses van Waldeck-Pyrmont.

Bij het uitstijgen uit den trein wordt de prins van Wales door zijne zielsbedroefde moeder omhield.

Van het station tot het kasteel staat het tweede bataillon der Coldstream guard en de Seaforth Highlanders opgesteld en haie.

De met acht paarden bespannen lijkwagen wordt begeleid door den prins van Wales in de uniform van veldmaarschalk en gevolgd door de in rijtuigen gezeten koningin en hare dochters en schoondochters.

De prins van Wales is omstuw door zijn oudsten zoon, prins Albert Victor, zijn zwager den markies van Lorne, den hertog van Cambridge, prins Christiaan en den Duitschen Kroonprins.

Het rijpaard van den hertog van Albany, geheel met zwart krip omhangen, volgt het lijk zijns voormaligen meesters.

Herhaaldelijk kijkt de koningin uit haar rijtuig naar den rouwstoet; men ziet dat zij zich alle geweld aandoet om hare aandoening meester te blijven. De muziek doet Chopin's aangrijpende treurmarsch hooren; het kanon buldert, alle klokken luiden. De rouwstoet rijdt het park van het kasteel binnen door de poort van Hendrik VIII en wendt zich naar den heuvel, waarop de kapel ter nagedachtenis van den prince consort zich verheft.

De kapel is rijk versierd. De muren zijn met zwart laken behangen, en overal zijn bloemen en zilveren sterren aangebracht.

Boven de plaats, welke de ontslapene bij de godsdienst-oefening placht in te nemen, hangen zijn banier en de ordeteekens van den kousenband, omhuld van zwart krip.

De katafalk is een berg van bloemen, waarlangs het rijk geborduurde lijkkleed afhangt.

De godsdienst-oefening draagt een geheel privaat karakter en wordt door de koningin bijgewoond in haar loge.

De prinsen bevinden zich in het koor, dat voor ieder ander gesloten is.

Slechts enkele ministers, alsmede lord Salisbury en sir Stafford Northcote zijn tot bijwoning der plechtigheid uitgenoodigd.

Het sterk bezette koor zingt Spohr's *Requiem*, waarna de deken der kapel het gebed doet.

In twintig minuten is de dienst afgelopen.

Hierna wordt de lijkstaf door een langen onderaardschen gang bijgezet in den koninklijken grafkelder, naast die van den voormaligen koning van Hannover, in 1878 te Parijs overleden.

De publieke, met alle staatsie te vieren uitvaart heeft den volgenden dag, Zaterdag 5 April, plaats gehad. De berichten hiervan ontbreken nog, en kunnen eerst in een volgende kroniek vermeld worden.

Beter dan alle praal is de weemoed, welke het ver-

scheiden van prins Leopold in en buiten Engeland verwekt heeft. Zij geeft aan zijne begrafenis het door wijlen Jules Janin bedoeld karakter.

Hoe jammerlijk het verdwijnen der braven ook zij, nog jammerlijker is het voortbestaan der toestanden en zaken, door de slechten in het leven geroepen. Dat ondervindt de Paus, wien het verblijf te Rome met den dag ondragelijker wordt, tengevolge van het onverstandig drijven van hen, die de verdraagzame, door mannen als wijlen Cavour omhelsde politiek verlaten, en waar ook hun wereldlijk gezag in botsing brengen met 's Pausen kerkelijk en geestelijk.

Van daar dat er in de laatste weken meer dan ooit spraak is geweest van 's Pausen vertrek uit Rome.

Een nog niet algemeen bekende bijzonderheid is, dat Bismarck in de eerste dagen van April j.l. de Pauselijke curie heeft doen weten, dat hij zich sterk maakte om den Heiligen Stoel de soevereiniteit over het Heilige Land te verzekeren, indien de Paus zich te Jeruzalem wilde vestigen. Hoe heusch dit aanbod ook schijnen moge, is het niettemin niet aannemelijk, daar de Paus, het middenpunt der Catholieke wereld, op zou houden zelfs zijn geestelijk gezag ten volle uit te oefenen, indien hij de wijk nam naar den uithoek der Christelijke wereld.

Het aanbod heeft, wat nader bekeken, dan ook veel van een April-visch.

Hoe moeilijk het is aan te nemen, dat Bismarck in zijne zwaren staatkunde plaats zou hebben voor een April-scherts, en veel minder dat hij dien zou drijven met een zoo achtenswaardig Kerkvorst als Leo XIII, verdient het nogthans opmerking, dat ondanks al het prozaïsche van onzen tijd, de 1e April nimmer zooveel dienst heeft gedaan aan de grappenmakers als juist dit jaar.

Schier in alle bladen, vooral in de Belgische vindt men daarvan voorbeelden. De aardigste van al deze April-koopjes is o. i. het door eenige honderden Parijzenaars gesnapte. Zonder aanzien des persoons waren hun gedrukte circulaire toegezonden, waarbij de Notaris J*** te Courbevoie den geadresseerde verzocht den 1en April des morgens ten 10 ure zich ten zijnen kantore te vervoege, ter verkrijging van belangrijke mededeelingen.

Dank zij deze uitnoodiging, was de van Parijs vertrekkende morgentrein naar Courbevoie stampvol met lieden, de één nog nieuwsgieriger dan de ander, zonder dat iemand hunner kon gissen dat aller reisdoel hetzelfde was.

Hoe vreemd zagen die lieden op, toen zij 's morgens ten 10 ure elkander weder vonden voor het huis van den bewusten notaris. Nog grooter was diens verbazing, toen hij zijn altijd zoo rustig kantoor op eens door zulk een menigte bestormd zag. Toen de zes eersten allen met een langen neus afdropen, bleef den braven notaris niet anders over dan zich zelve en zijnen hersenschimmigen clienten te herinneren aan den dag van den eersten April.

De uitvinder van deze grap is onbekend gebleven, maar hij mag zich als Tjil Uilenspiegel de handen gewreven hebben.

Telegram van Reuter.

Londen, 9 Mei 1884. Zij, die gelden belegd hebben in de Oriental Bank zullen waarschijnlijk 7/8 per pond ontvangen (1).

(1) LONDON, 9 May 1884. The depositors in the Oriental Bank will probably receive 7/8 of the pound.

TELEGRAM DER HANDELS-VEREENIGING.

Nieuw Anjer. Gepasseerd: Italiaansch *Umberto I*, van Kaapstad naar Batavia.

Officieële Berichten.

Civiel Departement.

Ontlagen:

Uit 's Lands dienst, de 1ste commissies bij het Departement der Burgerlijke Openbare Werken W. Meulenhoff. Bij het Kadaster in Nederlandsch Indië.

Bevoerd:

Tot landmeter der 3de klasse, de adjunct landmeters der 1ste klasse F. M. Droop en J. W. A. Adër.

Tot adjunct landmeter der 1ste klasse, de adjunct landmeters der 2de klasse G. W. Robinson, C. A. Deeleman, L. M. Knaud en J. G. van Angelbeek.

Tot adjunct landmeter der 2de klasse, de adjunct landmeters der 3de klasse D. L. Warninck, J. H. Evelein, G. J. La Bastide, L. C. F. Polderman, A. W. C. Bake, E. J. Victor en A. R. Busselaar.

Benoemd:

Tot adjunct landmeter der 3de klasse, de ambtenaar op nonactiviteit W. C. Mul, laatstelijk die betrekking bekleed hebbende.

Bij de commissie tot het afnemen in 1884 van het groot ambtenaarsexamen:

Benoemd:

Tot lid, tevens president, I. T. R. S. Van den Bossche, oud lid in den Raad van Nederlandsch-Indië.

Tot lid, tevens secretaris, D. Gerth Van Wijk, leeraar aan de afdeling voor Indische taal-, land- en volkenkunde aan het Gymnasium Willem III te Batavia.

Tot lid: M. C. H. G. Coenen, controleur der 1ste klasse bij het binnenlandsch bestuur op Java en Madoera, tijdelijk leeraar aan de Landbouwschool te Buitenzorg;

Dr. J. G. H. Gunning, ambtenaar voor de beoefening van de Indische talen te Soerakarta;

A. L. Van Hasselt, secretaris van den Raad van Nederlandsch-Indië, tijdelijk mede het geven van onderwijs in de land- en volkenkunde aan de afdeling voor Indische taal-, land- en volkenkunde aan het Gymnasium Willem III te Batavia;

Mr. H. Kuneman, chef der afdeling Statistiek ter Algemeene Secretarie;

Mr. A. Nuhout van der Veen, referendaris bij het Departement van Justitie;

J. P. Th. Van Nunen, referendaris bij het Departement van Onderwijs, Eeredienst en Nijverheid;

J. H. F. Ter Meulen, controleur der 2de klasse bij het binnenlandsch bestuur op Java en Madoera, tijdelijk gesteld ter beschikking van den Gouvernements Commissaris in zake veepest en geplaatst in de residentie Krawang;

S. W. Tromp jr., controleur der 1ste klasse bij het binnenlandsch bestuur op de bezittingen buiten Java en Madoera, tijdelijk leeraar aan de Landbouwschool te Buitenzorg;

D. F. Van der Pant en P. H. Van der Kemp, leeraren aan de afdeling voor Indische taal-, land- en volkenkunde aan het Gymnasium Willem III te Batavia.

Door den Directeur van Onderwijs, Eeredienst van Nijverheid. Bij het openbaar lager onderwijs voor Europeanen en met dezen gelijkgesteld in Nederlandsch-Indië:

Benoemd:

Tot hulponderwijzeres, L. W. Orvink, onderwijzeres voor den Indischen dienst, daartoe uit Nederland uitgezonden.

Tijdelijk werkzaam gesteld:

Als hulponderwijzeres, mevrouw de weduwe C. Eijzenendooren, geb. De Vries.

Geplaatst:

Aan de openbare 1e lagere meisjesschool te Batavia, de benoemde hulponderwijzeres L. W. Orvink.

Aan de openbare 3e lagere school te Semarang, de tijdelijk werkzaam gestelde hulponderwijzeres C. Eijzenendooren, geb. De Vries.

Overgeplaatst:

Van de openbare 1e lagere meisjesschool te Batavia naar de openbare 2e lagere school aldaar, de hulponderwijzeres mevrouw M. E. T. van Seters, geb. Hageman.

Nederlandsch Indië.

Batavia, 10 Mei 1884.

Het stoomschip *Zuid-Holland* is gisteren te Rotterdam en het stoomschip *Soerabaya* is gisteren te Marseille aangekomen.

Van hier zijn vertrokken per stoomschip *Amboina*, naar Soerabaya kapitein der genie H. B. de Vries; naar Semarang officieren voor gez. J. W. F. E. Sikkes en F. J. M. Fiebig.

Wisselkoers der Handelsvereniging.

Holland Bank	6/m. dato	100 1/2 %
" Factorij N. H. M. 6	" " "	100 1/2 "
" Particulier	6 " "	101 "
Engeland Bank	6 " zicht	12. —
" Particulier	6 " "	11.92 1/2 / 11.95.
Singapore Bank	zicht	2.28.
Hongkong	"	2.28.
Amoy	"	2.30.

Zijne Excellentie de commandant van het leger is met den vlootvoogd heden morgen naar Buitenzorg vertrokken om belangrijke quaestien te gaan bespreken.

Men denkt algemeen, dat de Atehzaken aan de orde zijn en ook dat er in het oorlogsbeleid binnen kort ingrijpende veranderingen zullen worden gebracht.

Men schrijft ons:

't Zij verre van ons, dat wij in opgeblazenheid zouden meenen, dat hetgeen wij onlangs schreven over de tekortkomingen en den weinigen ijver onder predikanten alhier van invloed geweest is of zal zijn op hun plichtsvervulling in den vervolge. Toch is het een feit, dat wij met genoegen opmerken, dat morgen ochtend vier van de vijf hier gevestigde predikanten volgens het kerkbriefje een vreesachtigheid vervullen en dat wel in de drie Batavia'sche kerken en in de militaire school op Meester Cornelis. Zoo behoort het; indien slechts de heeren predikanten beginnen met bewijzen van ijver en getrouwe plichtsbetrachting te geven tegenover de gemeente, die zij moeten voorgaan in het goede, dan zal die gemeente wel volgen. En als dan die heeren ten slotte nog konden goedvinden zich wat meer op huisbezoek van gemeentelieden toe te leggen, door woord, toespraak en vriendelijk verkeer te stichten en op te wekken tot zooveel mogelijk getrouwen kerkgang en vervulling van godsdienstplichten, dan gelooven wij, dat die treurige ledige kerken welhaast tot het verledene zullen gaan behooren; dat de predikanten zich zullen zuiveren van de niet zeer vleisende verdenking, onnutte dienstknachten te zijn; dat er niet langer zal gesmaald worden op hun weinige geloofsijver bij hun voorliefde voor een groot tractement, maar — en dat is zeker wel een zeer gewenschte uitkomst voorloopig — de armenkas zal er wel bij varen en te Batavia zal men weder een schijntje zien eener Evangelische gemeente met een ideeetje van eenheid.

Hier te Batavia en misschien ook daarbuiten is een circulaire met boekenlijstje in de wandeling van de boekhandelaren G. Kolff & Co. alhier, waarbij die firma eenige lees-, reken- en sprookjesboeken aanbiedt, met verzoek die werkes aan te vragen bij het Departement van Onderwijs, Eeredienst en Nijverheid. Het slot dier circulaire luidt: „verkrigbaar op aanvraag bij het Depart. van O. E. en N.”

Wij willen gevraagd hebben welke ambtelijke autoriteit zich bij genoemd departement tegenwoordig belast met den verkoop van kinderwerkjes; of deze industrie soms overeen te brengen is met de ambtelijke waardigheid; hoeveel rabat op den particulieren prijs dier boekjes door de schackerende firma is toegestaan en of de koopers dier boekjes betalen moeten aan 's lands kas of aan de circulaire zendende firma. Na een volledige oplossing dier vragen zou er toch nog altijd één overblijven, namelijk die: of de fiscus wel gerekend heeft op een geval, dat een departement van algemeen bestuur de functien van boekhandelaar kan uitoefenen en zoo ja, voor hoeveel een dergelijk departement moet worden aangeslagen in de patent-belasting.

Doch ons wordt verzekerd, dat bedoelde circulaire er slechts eene is, luk of raak zoogenaamd; een geheel particuliere speculatie op boekhandelaars terrein, die zeer weinig effect zal sorteren, aangezien het van publieke notoriteit is, dat alle leer- en leesboeken voor de scholen in Nederl. Indië slechts tegen een verhooging van 3 % van den Hollandschen prijs bij den gouvernements leverancier te dezer stede verkrijgbaar zijn.

Men deelt ons mede, dat tot het onderzoeken van den door generaal Ermeling uitgevonden „transportdrijver,” in commissie zijn benoemd de majoor van den generaal staf Deijkerhoff, president, de majoor Staal, Willemstijn

en Greve van de genie, administratie en geneeskundigen dienst, benevens een door den commandant der zeemacht aan te wijzen luitenant ter zee 1e klasse als leden. De proeven zullen worden genomen te Tandjong Priok, zooveel mogelijk bij onstuimig weder.

Naar aanleiding van het bericht in een der bladen, dat de wallen aan den Citadelweg reparatie noodig hebben, meldt men ons, dat de werken, die herstelling behoeven, in drie categorien worden verdeeld, namelijk 1e. die herstelling noodig hebben, 2de die dringend herstelling noodig hebben en 3de die geen uitstel meer gedoogen.

Welnu, slechts die werken welke onder de laatste rubriek vallen worden onder handen genomen. De wallen aan den Citadelweg vallen onder de tweede rubriek; het kan dus nog een geruimen tijd duren voor dat zij in de derde rubriek komen.

Bij de gevolgd indeeling en het bestaande gebrek aan fondsen, moeten noodwendig de werken der twee eerste rubrieken door tijdsverloop tot de derde gaan behooren, zoodat de uitgaven voor hun herstel gaandeweg klimmen, om eenmaal het maximum te bereiken. Ziedaar de vrucht der in praktijk gebrachte zuinigheid. Men stelt de betaling van het noodige uit, om later aanzienlijk meer uit te geven.

Er heerscht hier weder ontevredenheid over ongelijkheid in het benoemen van gepensioneerden en wachtgelders in commissien. Het oude lied wordt herhaald, dat personen van hoogen rang worden voorgetrokken en bevoordeeld.

Wij zullen in deze geen uitspraak doen. De resident zelf kan het beste weten, of te dezen aanzien geen onrecht door of namens hem gepleegd wordt. Het publiek zal onwillekeurig de partij kiezen voor hen, die er moeten komen van een pensioen, te weinig om van te leven en te veel om van te sterven en van wachtgelders die, in het schemerachtig vooruitzicht van herplaatsing, hun sober maal danken aan de welwillendheid der crediet gevende Chineesche waronghouders.

Met de jongste boot kwam van Tjilatjap weder een geneeskundige, de officier van gezondheid Wijckerheld Bisdorn, hier aan.

Deze man heeft ook maar een paar maanden in het koortshol doorgebracht en het toen afgelegd.

We zouden curiositeitshalve wel eens willen weten, hoeveel Tjilatjap per jaar alleen aan reisgelden en declaratiën van officieren en minderen kost; 't zou dunkt ons een verrassend groot som opleveren.

Het eenige middel om dat te voorkomen, als men Tjilatjap qua stelling per se wil behouden, is om met zorg de menschen voor de bezetting te kiezen en vooral de zwakken streng van eene plaatsing daar uit te sluiten.

Met ingenomenheid hebben wij vernomen, dat de legercommandant den nieuwen chef van het wapen der artillerie heeft bevolen om nu maar spoedig een eind te maken aan al het geharrewar; hoe ook de bezwaren op te heffen en de 24 c. Ms. te Tjilatjap zoo gauw mogelijk in batterij te brengen.

Naar wij vernemen, zal meer dan tot nu toe het geval is, bij het benoemen van ambtenaren tot betrekkingen van vertrouwen op hun particulier leven getoet worden, waartoe aanleiding gegeven heeft de schade, die de staat in de laatste jaren geleden heeft door oneerlijkheid van ambtenaren.

Tegen zoodanig toezicht, op oordeelkundige wijze uitgeoefend, is weinig in te brengen, maar men wachtte zich voor overdrijving, daar deze maatregel schijnheilheid kweeken zal.

De 2e luitenant kwartiermeester van Genderen, die voor den krijgsraad te Willem I terecht staat wegens eene geringe overtreding, moet met spoed naar Nederland vertrekken wegens ernstige ziekte.

De 1e luitenant J. Aitton, die voor vijf jaren hier te lande gedetacheerd is, zal over eenige weken uit Padang naar Nederland terugkeeren.

Achter art. 4 der ordonnantie vervat in Stbl. 1873 no. 31, houdende bepalingen omtrent de tucht aan boord van de schepen der Gouvernements marine in N. I., is ingelascht het navolgende voorschrift:

„Het niet aan boord terugkomen na afloop van den toegestane verloftijd is niet strafbaar, wanneer de schepping daarin door ziekte is verhinderd, mits hij in dat geval daarvan zoo spoedig mogelijk en vóór het einde van zijn verloftijd aan zijnen Gezaghhebber kennis geeft, met overlegging van een door den Officier van Gezondheid van het garnizoen afgegeven certificaat of van een bewijs, dat hij in eene militaire ziekeninrichting is opgenomen, of wel ten genoegen van zijnen Gezaghhebber bewijst, dat hij door omstandigheden, onafhankelijk van zijnen wil, verhinderd is geweest het opgemeld certificaat of bewijs over te leggen.”

Bij Gouvts. Besluit van 6 dezer no. 14 is bepaald, dat het groot-ambtenaarsexamen voor dit jaar zal gehouden worden te Batavia op Maandag 28 Juni en volgende dagen, in het gebouw van het Batavia'sch Genootschap van Kunsten en wetenschappen, ten overstaan van eene commissie van twaalf leden.

Met het geven van onderwijs in het rechtlijnig teekenen aan de Burger avondschool te Soerabaya is belast de heer M. Couvée, Civiel Ingenieur aldaar, onder genot eener toelage van 100 's maands.

Voor de openvallende betrekking van resident van Soerabaya wordt als candidaat genoemd de hoofd-ambtenaar op non-activiteit Jeekel, laatstelijk resident van Soerakarta, onlangs van verlof uit Nederland teruggekeerd.

Naar wij vernemen is bij de regeering in overweging de intrekking van de landskassen te Anjer en Rangkasbetong in de residentie Bantam.

Naar wij vernemen heeft de directeur van binnenlandsch bestuur aan de regeering voorgesteld om voortaan door de aanvragers van woeste gronden in erfpacht te doen betalen de reis- en verblijf kosten van de commissie voor het onderzoek der aangevraagde gronden.

Naar wij vernemen is het nu het bepaalde verlangen van de regeering om de wachtgelders op te ruimen en is den ambtenaren ter algemeene secretarie opgedragen om bij vacaturen op de belangen dier wachtgelders te letten en die onder de aandacht van den Gouverneur Generaal te brengen.

Men deelt ons mede, dat er den 17 dezer te Meester Cornelis door de onderofficieren aldaar in hun sociëteit een bal zal gegeven worden, dat, te oordeelen naar de aanstellen, die daarvoor worden gemaakt, een degelijke en flinke partij belooft te worden. Reeds zijn verscheiden uitnoodigingen gedaan en is de luitenant Geerling door de onderofficieren verzocht zich met de regeling van het bal te willen belasten.

Wij zagen dezer dagen van een particulier een bij de firma Bettink aangekochte ijskap.

Wij maken melding van dit voorwerp, omdat het geheel afwijkt van de tot dusver gebezigde modellen.

Met de nieuwmodische ijskap is het mogelijk kalm in zijn bed te blijven liggen, zonder ook maar één drop-pel water op het beddegoed te morsen.

Zij bestaat uit een vele malen enkelvormig in elkaar gedraaide metalen pijp van ongeveer 1/2 c. M. doorsnede, die als een kapje op het hoofd kan worden gedrukt en aan welks uiteinden een caoutchouc buis is bevestigd waarvan het één gedeelte in een kan ijskoud water ligt en het andere uitkomt in het voorwerp, waarin men het gebruikte water wil opvangen.

Het ijswater wordt door de hevelwerking door de metalen buis gevoerd en maakt die koud, doch natuurlijk van buiten niet nat.

Bij Koninklijk besluit van 4 Februari 1884 no. 2 is bewilliging verleend op het ontwerp der akte van oprichting van de naamloze vennootschap „Maatschap-pij tot exploitatie van het koffield Tanaw” te vestigen te Amsterdam.

Door den Minister van Koloniën is het verlof naar Nederland, verleend aan W. Voorthuysen, gewezen 3de onderwijzer aan de kweekschool voor Inlandsche onderwijzers te Bandoeng, laatstelijk belast met de waarneming der betrekking van 2den onderwijzer aan genoemde inrichting, aan Mr. W. A. Engelbrecht, laatstelijk raadsheer in het Hooggerechtshof van Nederlandsch-Indië, en aan den luitenant-kolonel van de Generalen Staf, adjudant des Konings in gewonen dienst A. R. Geij Van Pittius, verlengd, voor zooveel de twee eerstgenoemde betreft, met één jaar.

Bij Besluit van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië van 6 Mei 1884 no. 29 is, krachtens de artikelen 86 en 87 van het Wetboek van Koophandel voor Nederlandsch-Indië, bewilliging verleend op de akte van oprichting der te Semarang gevestigde naamloze vennootschap „Kedawong” (Deli), gelijk deze onder no. 72 dd. 26 Februari 1884 voor den aldaar residenten notaris B. V. Houthuysen is verleend en bij akte dd. 18 April d. a. v. no. 42 van dienselfden notaris is gewijzigd.

Volgens een van den waarnemenden Gouverneur der Straits-Settlements ontvangen bericht, is het Engelsche oorlogsschip *Pegasus* den 1sten dezer naar Tenom vertrokken ten einde te trachten de bemanning van de *Nisero* opnieuw van levensmiddelen te voorzien.

Den 26sten van de vorige maand waren te Singapore brieven ontvangen van den stuurman van de *Nisero* en van den Radja van Tenom, waaruit bleek, dat de gevangenen in grooten nood verkeerden. Een hunner (een Italiaan) was overleden en drie anderen waren zeer ziek.

Aan de door de residenten der Westerafdeling van Borneo en van Sumatra's Oostkust over Maart j.l. ingediende maandrapporen, omtrent den stand van zaken aldaar, wordt het volgende ontleend:

WESTERAFFDELING VAN BORNEO. Omtrent de quaestie tusschen de Dajaks van Batoe-Adjoeng en Kersik, kon nu worden medegedeeld, dat er voor verdere rustverstoringen niet meer te vreezen was.

De hoofden dier stammen waren met elkander overeengekomen om, nu de amokmaker Ria gedood was, deze zaak als geëindigd te beschouwen.

De Sultan van Pontianak, Sjarief Joesoef keerde met gemalin, kinderen en verder gevolg, den 11en der ver slagmaand van zijne bedevaart naar Mekka terug en aanvaardde onmiddellijk daarop weder het bestuur over het leen Pontianak.

Sumatra's Oostkust. De berichten omtrent de vijandige plannen van Toekoe Tjihik van Langsar hebben zich bewaarheid.

De Langsarsche Pedireezen versterkt door volk uit Birim Bajam en Perlak, hebben een inval in Radja Toeka en Madjapahit gedaan, en de Groot-Atehzers, die in aantal en wapenening ver bij hen ten achter stonden, meermalen gevoelige verliezen toegebracht, en hen overal teruggedrongen of ingesloten, zoodat laatstbedoelde partij ten slotte slechts de Kedei (marktplaats), de peertuinen van Habib Abdoel Rachman en een onder het bevel van Nja Hassan staande benting in het Radja Toekasche bezet hield.

Ook de Koewala Madjapahit werd door Pedireesche vrouwen onveilig gemaakt, zoodat Habib Abdoel Rachman slechts via Tamiang en per kruisboot van het gebeurde bericht kon zenden aan den controleur van Edi.

Daar zich eenige Perlackers onder Bintara Ibrahim, een neef van den Radja van Perlak in het gebied van Kedjoeroan Karang van Tamiang Tjoet vertoonden, en genoemde Bintara Ibrahim den Kedjoeroesen Moeda en den Datoe Bandahara van Tamiang schriftelijk rekschap vroeg van den vier jaren geleden te Tamiang op zijn broeder Tongkoe Asis gepleegden moord, vreesde men voor een inval van de Pedireezen in het Tamiangsche, en werden door den controleur aldaar aan Toekoe Karang, en in overleg met den controleur van Edi, ook aan Habib Abdoel Rachman, eenige trompladers met ammunities verstrekt.

In de laatste dagen behaalden de Groot-Atehzers eenige voordeelen. Het gelukte Habib Abdoel Rachman de beuling van Nja Hassan van ammunities en rijst te voorzien, en de Pedireezen uit eenige kleinere benting te verjagen.

Men vermoedde dat de Pedireezen heimelijk gesteund werden door het volk van Telaga-Mehoe en Soengei-

Ijoe. In laatste genoemd landschap werd tijdens den inval het huwelijk voltrokken van een neef van Toekoe van Langsar met een kleindochter van Tongkoe Tjihik van Soengei-Ijoe.

Het gebied der onafhankelijke Bataks in Boven-Langkak was weder aan onderlinge oorlogen ten prooi.

In de Ampittrau bestreden Naman en Naskati elkaar; in Si Taloe-Kooroe stond Sebakti met Gadjah tegenover Lingga. Gemeeneveld zijn Saking, de voornaamste Pang-hoeloe van Naman, en de Sibajak van Lingga.

In het jonge hoofd van Baasita (Benedict-Langkak) Datoe Padoeka, zoon van Datoe Djohan werd blijkbaar meer vertrouwen gesteld dan in de wakils van den Pan-geran van Langkat, daar de in de laatste jaren uitgeweken bevolking nu reeds begon terug te keeren, hoewel genoemd hoofd zich pas kort geleden te Salahadj heeft gevestigd.

Eene sedert jaren hangende quaestie tusschen die Bataks van Paria Ria (Delisch Senembah) en die van Oedjoeng Senembah (Serdangsch Senembah) over het bezit van de kampong Saringit-ringit, werd op een onder leiding der betrokken controleurs gehouden vergadering der Delische en Serdangsch hoofden beslist en werd daarbij overeengekomen, dat de kampong in geschil, die door de Bataks Paria Ria gewapenderhand was bezet, aan Oedjoeng Senembah teruggeven en door de aanvallers bovendien eene boete van \$ 120 betaald zou worden.

Te Poeloe Koumpel, waar het tolkantoor en een politie-station gevestigd is, neemt de bevolking, meest Chinezen die van de vischvangst leven, toe en valt meer levendigheid waar te nemen.

Aan het rapport over een onderzoek van den vulkaan Merapi in de laatste dagen van December jl. op Java door den mijningenieur Verbeek, is het volgende ontleend:

De beklimming van den berg, in gezelschap van den mijningenieur Van Heuckelom, Dr. Mertens, docent aan de Hoogere Burgerschool te Semarang, en den opziener bij het mijnwezen De Corté, geschiedde van Seloh, gelegen op het zadel tusschen Merapi en Merbaboe, het beste uitgangspunt voor een tocht naar beide bergtoppen.

Het karakter van den top is in het algemeen gebleven, zooals Junghuhn dit beschreef, maar de afmetingen van den krater zijn veranderd.

Binnen den kraterrand nam Junghuhn een kegel van losse eruptieproducten waar; deze is bij de eruptie van 1865 van gedaante veranderd en, zoo het schijnt, verdwenen, dat wil zeggen uitgeworpen of weer ingestort.

Het ontstaan van een dergelijke kegel bewijst echter dat in den berg eene verhoogde drukking bestaat en telkens schijnt op de vorming van den kegel eene niet onbelangrijke uitbarsting gevolgd te zijn, zoowel in 1865 als in 1872. Ik acht het daarom niet onwaarschijnlijk dat over eenigen tijd eene eruptie van den Merapi zal plaats hebben, maar de werking is voorloopig nog zwak.

Als tijdens mijn bezoek in December was het uitstooten der dampen en de toename in hoogte van den kegel zoo gering, terwijl noch van aarbeving, noch van gerommel in den berg iets werd waargenomen, dat ik toen kon voorspellen dat eene eruptie in de eerstvolgende maanden niet zou plaats hebben. Sedert zijn reeds 3 maanden verlopen, zonder dat de Merapi heeft gewerkt.

Maar men moet mijne voorspelling niet zóó opvatten, alsof ik zou meenen dat er in het geheel geen eruptie zoude kunnen volgen. Dit kan niemand voor-spellen, en alleen een nauwkeurig waarnemen van den krater kan ons inlichting geven over den tijd, waarop eene eruptie te wachten is. Ik stelde daarom voor, dat, gelijk nu geschiedt, de krater zoude geobserveerd worden, om belangrijke veranderingen in den vorm van den kegel, of in het uitstooten van dampen dadelijk ter kennis van het bestuur te brengen, en er desnoods een mijningenieur heen te kunnen zenden.

Door deze voorzorgen kan de vulkaan ons, zonde-vooraf gewaarheid te zijn, moeielijk met eene uitbarsting overvallen.

(Jav. Ct.)

Onder het opschrift „Java-Oost“, bevat het Haagsche Dagblad van 31 Maart en 1 April twee hoofdartikelen, de strekking hebbende te betoogen, dat de Javanen zonder uitwendigen dwang niet werken wil.

Twintig jaren geleden genoot men nog van zulke artikelen. De Nieuwe Rott. Ct. zou toen dadelijk vuur vatten en betoogen, dat het Haagsche blad meespraakte over zaken, waarvan het geen verstand heeft, waarop een vuurwerk van personaliteiten volgen zou, waarmede het courantenlezend publiek zich placht te vermaken.

Maar het genot anderen dat genoegen te zien smaken, is thans den schrijvers van zulke artikelen ontzegd. De tegenpartij laat wisselijk het repliceren over aan de sedert tot stand gekomen particuliere ondernemingen, de staatspoorwegen en andere openbare werken.

Uit Suriname wordt dd. 3 Maart jl. aan het Haagsche Vaderland geschreven:

Een paar dagen geleden is een groot schandaal aan het licht gekomen; daarbij is ontdekt, dat op het bureau van den kolonialen ontvanger alhier, sedert jaren door middel van valsche boekingen op groote schaal gestolen is.

„Twee ambtenaren, C. Van Hees en J. Samsen, zijn als hoofdschuldigen daarbij betrokken, geschorst en zitten nu in het fort „Zelandia“ in verzekerde bewaring. Dezen morgen is het bekend geworden, dat twee andere ambtenaren van hetzelfde bureau voortvluchtig zijn. Dat dergelijke daad jaren lang kan gepleegd worden, bewijst hoe bedorven onze controle is.

Van Hees was belast met de ontvangst van zekere rechten, evenals de twee thans voortvluchtige ambtenaren. De „quintanten“, door hen af te geven, werden uit een stekregister genomen en, alvorens aan de belanghebbenden te worden uitgereikt, door een commissie gejournaliseerd en eindelijk door een derden ambtenaar geregistreerd en namens den kolonialen ontvanger voor betaling afgetekend. Wanneer dus alles goed in zijn werk ging, was het onmogelijk, dat er gestolen kon worden, zonder dat dit dadelijk geconstateerd werd. Immers met de totale sommen der dagelijks ontvangen en in de koloniale kas te storten gelden moest het totaal der registers overeenkomen.

Of het komt door den afstand, waarop wij ons van het toneel van den strijd bevinden, dan wel doordien de gezichtsteinder zich na eenige jaren verblijf buiten het vaderland, en vooral in deze kolonie, uitbreidt en andere, meer verlichte denkbeelden worden aangenomen, zullen niet beslissen, maar een feit is het, dat men, eenmaal buiten de toestanden aldaar geplaatst, met afkeer zich afwendt van sommige instellingen en gebruiken, waarbij kleingeestigheden en nietigheden schering en inslag zijn.

Daar zijn bijv. de verkiezingen voor leden der gemeenteraden en der provinciale staten; instellingen, die hare zittingen in den regel houden ten aanhoore van een paar politiegenten.

Niettemin maken zich de bladen bij elke verkiezing warm; zij stellen hunne kandidaten en bestrijden die der tegenpartij met een vuur en eene opgewektheid

als gold het de gewichtigste zaak ter wereld, terwijl uit dien strijd zelden de nietigheid der zaak blijkt.

De hoofdplaatsen maken daarop geene uitzondering. Tegen ultimo Maar zouden te 's Hage verkiezingen plaats hebben voor twee leden van den gemeenteraad en een lid voor de Provinciale staten van Zuid-Holland. In de volgende bewoordingen bestrijft het Vaderland de kandidaten, die niettemin verkozen zijn:

Zal men de plaats, door den heer de Charro opengelaten, vervullen door iemand, van wien niets anders bekend is dan dat hij, evenals de overledene, den Katholiek godsdienst belijdt? De heer Michiels van Verduinen, die door drie reactionaire kiesvereeningen en door „Scheveningen“ candidaat wordt gesteld, zal wel vele verborgene hoedanigheden bezitten, die hem voor zooveel aannemelijk maken. Maar in het publieke leven is daarvan nooit iets gebleken. In de Vereeniging voor Handel en Nijverheid werd slechts tot zijn aanbeveling gezegd, dat hij behoort tot een stand in de maatschappij, die den nijvere veel doet verdienen. Deze fraaie speculatie op de gebrekkige staathuishoudkundige kennis bij de groote menigte ging echter in deze Vereeniging niet op, toch is dit het eenige, wat wij van hem hebben vernomen. Overigens mogen wij aannemen, dat deze jonge man, die voor enkele jaren de hoogeschool heeft verlaten, met hart en ziel de reactionaire beginselen is toegedaan, aangezien hij de eer geniet door alwat reactionair is te worden uitverkoren. Voor de liberalen dus geen enkele reden om hem te stemmen, terwijl zij in den heer H. J. C. de Charro, den neef van het overleden raadslid, een candidaat hebben gevonden, die in alle opzichten hem een waardig opvolger zal wezen.

Ook over de verkiezing voor de Provinciale Staten kunnen wij kort zijn. Candidaat van een drom van kiesvereeningen is mr. H. graaf Van Hogendorp, die onlangs, niettegenstaande alle reactionaire krachtsinspanningen, een zetel in den Raad niet heeft kunnen veroveren. Men wil het nu eens met hem voor de Provinciale Staten beproeven. Zal deze candidaat, die zich voornamelijk beweegt op het gebied van kerk en schutterij, waarmede het college van Provinciale Staten bij uitnemendheid weinig te maken heeft, het er nu beter afbrengen? Wij weigeren het te gelooven, als tegenover hem door „Grondwet“ is gesteld de heer A. P. Godon, die vroeger reeds een sieraad van de Staten is geweest, maar eenmaal, helaas! door ontrouw opkomst der kiezers het veld heeft moeten ruimen.

Wat echter bij het lezen van zulke artikelen in Hollandse dagbladen het meest verdriet is niet het te loor gaan van den kostbaren tijd, maar de door de ervaring niet ongegrond gebleken vrees, dat zelfs de uitslag eener verkiezing voor de Tweede Kamer en daardoor tot op zekere hoogte de beslissing over de gewichtigste Indische aangelegenheden van zulke nietigheden afhangt.

De strekking van een artikel in het Tijdschrift voor N. I. over „Engeland en Rusland in Azië“ in te betoogen, dat ons belang medebrengt, dat Engeland meester blijft in Zuid Azië en de onwaarschijnlijkheid te doen uitkomen dat ooit een Russisch leger de Engelschen in Indië zal aantasten, daar het bergland van Afganistan daartegen een bezwaar oplevert, veel grooter dan de tocht naar Moskou aan Napoleon opleverde.

Het solidair belang van Engeland en Nederland in Azië doet het in de volgende woorden uitkomen:

Tot dus ver is, om zeer verklaarbare redenen, de aandacht der Nederlanders, die zich aan de toekomst van ons Indisch rijk en van het verre Oosten laten gelegen liggen, schier uitsluitend gevestigd geweest op de Britsche veroveringen en op de wijze hoe de Britsche wapenen en de Britsche staatkundige veerkracht miljoenen Aziaten er toe gebracht hebben gelaten onder de Engelsche opperheerschappij te leven. Engeland is langen tijd de hardnekkige mededinger geweest van Nederland in den Indischen Archipel; het heeft zelfs in het begin dezer eeuw gepoogd gedurende enkele jaren de Nederlandsche vlag daaruit geheel te doen verdwijnen; doch later is het meer en meer tot de overtuiging gekomen dat het verstandiger handelde door de Nederlanders eene eervolle plaats in te ruimen in het Oostersch ontwikkelingsproces en door hen een ruim gebied ongedeeerd en onbetwist te laten voor hunne erkende koloniale bedrijvigheid. Engeland plukt van deze minder egoïstische politiek ten aanzien van Nederland sinds jaren de goede vruchten. Zijne kolossale bezittingen op het vaste land van Indië, gedeelt als zij zijn door die van Nederland, hebben gewonnen in uitgebreidheid en nog veel meer in inwendige veiligheid. Nederland, in Inné belast met eene taak, die al zijn beste krachten vereischt, zal nimmer meer tegenover Engeland, agressief in het verre Oosten optreden en, zoals beider gebied thans afgebakend is en bezegeld wordt door eene gelijkijl vrijzinnige handelspolitiek, bestaat er eene solidariteit van belangen, welke voorzeer het hechtste plechtanker mag heeten eener voortdurende goede verstandhouding.

Sedert de jongste tijden vooral vertoont Rusland zich als eene Aziatische mogendheid, die een voor Engeland's belangen in het verre Oosten oneindig dreigender aanzien begint aan te nemen dan de Nederlanders ooit voor hun ouden mededinger hebben gehad. Rusland's veroveringen in Azië hebben geen onmiddellijk belekenlijk karakter noch voor de Nederlandsche belangen in Indië noch elders, en het is daaraan te wijten dat onze natie daar omtrent geheel onverschillig blijft. Toch moet die volslagen onverschilligheid als te ver gedreven beschouwd worden. Hoe weinig wij gesteld mogen wezen op eene rol in de diplomatie der groote Europeesche mogendheden, zijn wij toch als tweede koloniale mogendheid en, buitendien, als handelsvolk, een wereldstaat en moeten wij de oud-latijnsche spreuk nooit geheel verloochenen, volgens welke, al wat in de groote wereld omgaat ons belang moet inboezemen, wij voegen er bij, omdat alle groote wereldgebeurtenissen althans zijdelings invloed uitoefenen op onze koloniale en handelsbelangen.

Door den modus vivendi, die eindelijk gelukkig in Indië is tot stand gekomen tusschen Engeland en Nederland, heeft Engeland niet alleen belang gekregen bij ons voortdurend rustig bezit van het grootste gedeelte gedeelte van den Indischen Archipel; maar hebben wij evenzeer belang bij de consolidatie van het gezag der Engelschen in hun uitgestrekt Indisch gebied. Geen opstand, geen ommekeer aldaar mag ons verheugen, evenmin als wij met blijde oogen zouden mogen aanzien dat eene andere groote mogendheid de positie der Engelschen aldaar in gevaar brengt. De rust en vrede in het Britsch Indisch rijk is mede een waarborg voor de veiligheid van ons gebied in Indië. Wij weten dat wij aan de Engelschen medewerkende, althans geen tegenwerkende burenen hebben, die de moeielijkheden, waarin wij kunnen verwickeld worden, niet tegen ons exploiteeren, omdat zij met volledige kennis van zaken de verhouding tusschen van elk Europeesche gezag tegenover vaak bevooroordeelde en ongedwee Aziatische elementen; en, bij een ommekeer of een overgang van het gezag in handen van een half-Aziatischen Staat, zouden wij volstrekt niet zeker zijn dat wij met dien Staat in een even gunstige verhouding komen te staan.

Militaire Societeit Concordia.

Programma der Staf-Musiek, onder leiding van den Heer J. Stiegler, op Zaterdag, den 10 Mei 1884.

1. Geburtsdag-marsch. R. DU MOSCH.
2. Ouverture: „Athalie“ F. MENDELSSOHN-BARTHOLDY.
3. Pesther-Walzer. I. LANNER.
4. Pilger-Chor und Lied an den Abendstern a. d. Oper. „Der Tannhäuser“. R. WAGNER.
5. Duett a. d. Oper „Die lustigen Weiber von Windsor“. O. NICOLAI.
6. Fantasie: „Giroflé-Girofla“. CH. LECOCQ.
7. Vorspiel zur Oper „Loreley“. M. BRUCH.
8. Ungarische Rhapsodie No. 1. F. LISZT.
9. „Goldene Myrthen“ Walzer. PH. FAHRBACH.

Aangekomen vreemdelingen te Batavia

van 3 t/m. 9 Mei 1884.
JAVA-HOTEL.—Kapt. der Chinezen Tan Goan Piao, Ong Boen Ping, toenkomg Ngha van Assahan, van Buitenzorg; machinist Mengadit, van de reede; machinist van Tunholt, Wallison, de heeren van der Meulen, Amer-Droz, Valkenburg, Busé, Jaeggi, Gemmeken en fam., 2e luit. Abels, 2e luit. Geerling, 2e luit. art. Schuller en echtg., van Nederland; de heer Vogel, van Garoet.

Vertrokken Passagiers.

Naar CHERIBON, TEGAL, PEKALONGAN, SRMABANG en SOERABAYA, per stoomschip Amboua, geb. de Klerck, de heeren Smulders, Bloem, Schirmer, Fungen en suster, mej. Gerdes, van Musschenbroek, wv., Joseph en 1 kind, Heijting, v. d. Bosch, Greve, Sikkes, echtg. en 2 kinderen, Fiebig, mej. Dominicus, v. d. Basche, mevr. weid. Eijzenbooren, da Cloux, Court, Dunlop, Mr. Wierdel, de Vries, Busé, mevr. v. d. Moore, le Rutte, Leurs, Amos Droz, Valkenburg, Gemmeken, echtg. en 4 kinderen, Z. M. troepen; bannelingen, Chinezen en inlanders.

Naar MUNTOK en PALEMBANG, per stoomschip Koning Willem III, gez. v. Meerten, de heeren Tier, Riekerk, Sauerbier, v. d. Sluis, Gijbers, Bruijninga en echtg., Breijmann, mej. Salomons, mej. van Schulljenburch, Z. M. troepen, Chinezen en inlanders.

Verscheidenheden.

Dat elke betrekking in de maatschappij zoowel zijn lusten als zijn lasten heeft, zal niemand ontkennen, maar dat er aan een doctors betrekking zooveel zwaarigheden verbonden zijn, zal tevens ook iedereen beamen. De New-York Medical Record beschrijft het „doctor wezen“ als volgt:

Bezoek bij patiënten, wanneer zij gezond zijn, dan doet hij dat om den broode; doet hij het niet, dan bekommert hij zich niet genoeg om zijne patiënten.

Legt zijne vrouw geene bezoeken af, dan is zij trotsch; doet zij dit wel, dan maakt zij voor haren man jacht op patiënten.

Schrijft hij voor iedere kleinigheid geen recept voor, dan is hij zorgeloos; doet hij dit wel, dan oversteelt hij de patiënten met medicijnen.

Zoekt hij gezelligheid, dan smeert hij den lieden honig om den mond, om hen geld af te zetten; is hij terughoudend, dan is hij een duitendief.

Is zijn paard vet, dan heeft hij niets te doen; loopt het kreupel, dan heeft hij er niet genoeg zorg aan besteed.

Rijdt hij hard, dan wil hij den lieden wijsmaken dat hij een ernstigen patiënt heeft; rijdt hij langzaam, dan stelt hij geen belang in den toestand van de patiënten.

Geneest de patient, dan heeft deze dit aan de goede verzorging zijner omgeving te danken; sterft hij, dan heeft de dokter de ziekte niet gekend of haar verkeerd behandeld.

Is hij onderhoudend, dan heet het: „Wij houden niet van een dokter, die alles vertelt, wat hij weet.“ of: „hij is te familiair“; is hij stil: „een dokter moet ook een beetje vertéuwelijk zijn“.

Komt hij niet terstond, wanneer hij geroepen wordt, dan neemt hij de zaken te licht op; stuurt hij de rekening, dan heeft hij zijn geld noodig.

Schrijft hij hetzelfde geneesmiddel voor, dan helpt het niet; geeft hij echter gedurig iets anders, dan trekt hij provisie van den apotheker.

Begeeft hij zich veel in consult met andere collega's, dan toont hij, dat hij niets weet; is hij echter geen liefhebber van het eeuwige consulteren, omdat hij zijne zaak zelf verstaat, dan vreest hij zich aan beterwetenden te verraden.

Welk een geluk dokter te zijn!

In een der Hollandsche bladen vinden wij het volgende vermakelijke verhaal van teleurgestelde erfgenenamen en de zonderlingheid van een testateur. Het geval had eenigen tijd geleden plaats in de omstreken van Maas-tricht:

Mijnheer is gestorven. De familie is voor de begrafenis overgekomen en óók . . . om het testament te hooren.

Niemand weet echter van een testament af. Mervrouw echter geloofde, dat, zoo wijlen haar man getestateerd heeft, de notaris die en die de acte heeft gepasseerd. Zie, eensklaps gaan de deuren van den grooten salon open — 't was bij een aristocratische familie — en de notaris in kwestie verschijnt in de deur. Algemeene spanning! De knecht des huizes, die, in livree gekleed, onbegrijpelijk als een standbeeld aan de deur had postgevat, wil zich verwijderen, daar hij meent, dat bij zulke kiesche zaken zijn tegenwoordigheid wel gemist kan worden.

„Restez ici, Jacques“, zegt mevrouw tot hem.

En Jacques herneemt zijn standbeeldachtige positie.

„Ja, mijnheeren en dames — zegt de notaris — het testament van den overledene is zeer kort.“ En na het gebruikelijke kuchje en terwijl aller oogen op hem gevestigd, aller ooren gespit zijn, en aller harten zenuwachtig kloppen, leest hij, zooals alleen een notaris dit doen kan: „Ik beoem tot mijn universeele erfgenaam mijn knecht Jacques en tot vruchtgebruiker mijner goederen mijne vrouw.“

Als een donderslag uit een helderen hemel geknetterd had zou de uitwerking op de gezichten der familieleden niet meer verbaasd hebben kunnen zijn. Jacques stond nog paler dan ooit — hij was als aan den grond genageld. Zijne gewaarwording was echter geheel verschillend van die der familieleden, die een voor een ter sluits weg slopen.

Alles behalve een teleurstelling was het echter voor den landlooper in Amerika, wien onverwacht een groot fortuin ten deel viel en dat wel onder de zonderlingste bij-omstandigheden.

Men zou het volgende een brokstuk roman nit het menschelijk leven kunnen noemen.

Voor twee jaren ging een Schot als landverhuizer naar Amerika. De man heette Anderson; maar daar hij droek en lui was, kon hij het in geen enkele betrekking houden. Hij dwaalde geheel het westen der Vereenigde Staten door, was koeherder in Colorado, staknecht in Chicago, doch den meesten tijd zonder werk. Al bedelende trok hij van de eene stad naar de andere. Eenige dagen geleden bevond hij zich in Philadelphia en vroeg aan een aapzenlijke woning om wat eten. Men gaf hem brood en vleesch, gewikkeld in een oude courant. Anderson las bij gebrek aan beter de lijst van onbestelbare brie-

ven in het blad opgenomen, vond zijn naam vermeld, ging naar het postkantoor en ontving daar een brief van den advocaat zijner familie, waarin hem werd medegedeeld, dat zijn vader en zuster overleden waren en hij erfgenaar was geworden eener som van 150,000 dollars. Anderson had spoedig iemand gevonden die hem eenig geld voorschoot en zat, als een heer gekleed, des avonds reeds op een trein, ten einde de erfenis in zijn geboorteland in ontvangst te gaan nemen.

Op het gebied der reclame vonden wij de volgende nieuwigheid. De uitgevers van een Duitschen roman lieten in de bladen een advertentie plaatsen, waarin een rijk edelman een dame ten huwelijk vroeg, die geheel en al op de heldin van dien roman geleek.

Daar het boek echter nog onbekend was, vond het terstond een aantal koopsters onder het dames-publiek.

Iedereen harer toch wilde weten in hoever zij op de heldin geleek en kans had te huwen.

Voor de dames teekenen wij aan, dat in een der Amerikaanse steden een dame, Albert geheeten, zich geassocieerd heeft met . . . haar echtgenoot tot uitoefening van de notaris- en procureurs-practijk. De firma zal nu heeten Albert and Albert.

Wat toch de tijden kunnen veranderen en hoe hard zou de schoone sekse het tegenwoordig hebben te verantwoorden, wanneer de volgende acte van het Fransche parlement uit het jaar 1770 nog kracht van wet had.

Wij lezen daarin:

„Wanneer een vrouwspersoon een mannelijk onderdaan van Zijne Majesteit tot een huwelijksverbintenis lokt, gebruik makende van rouge of blanketsel, reukwerken, essences, valsche tanden, Spaansche watten, keurslijven, hoepels, schoenen met hooge hakken of valsche heupen, zal zij wegens toovenarij vervolgd en de echt nietig verklaard worden. . . .“ Zouden, wanneer die wet nu nog bestond, de Fransche rechtbanken niet een aardig getal toovenaresses te vervolgen hebben?

De volgende matrimoniale weervoorspellingen zijn niet onaardig:

Als uw regenjas gestolen wordt, verwacht dan regenachtig weer.

Wanneer ge uw echtgenoot niet de japonnen of nieuwe hoeden geeft, die zij noodig meent te hebben, is er storm aanstaande.

Wanneer ge morgen vroeg op reis gaat en uw parapluie t'huis laat, zal het vóór den avond gaan regenen.

Zoo gij, gehuwd zijnde, 's nachts laat t'huis komt, en ge hebt verzuimd deze zaak in tijds voor te bereiden, is een onweersbui niet onwaarschijnlijk.

Als ge in Februari een dikken duffel draagt, zal het weder zacht en lieflijk wezen; gaat ge in April in een luchtig zomergewaad uit, dan zal het guur worden.

Wanneer uw hoed in 't water en een dakgoot op uw hoofd valt, kunt ge vertrouwen, dat de courant van ongewone windstooten gewagen zal en als gij te bed gebracht zijt, zult ge kunnen lezen, hoeveel kilo per vierkante meter.

In een der Amsterdamsche bladen vinden wij het volgende staaltje van oplichting vermeld, dat waarlijk van groote vindingrijkheid getuigt:

Twee heeren spelen in een koffiehuis eene partij biljart. Een hunner stoot bij ongeluk met zijne queue een grooten spiegel in. De eigenaar van het café komt tot hem en verzoekt hem de schade, ten bedrage van honderd gulden te voldoen, waartoe de heer terstond bereid is. Hij heeft echter zooveel geld niet bij zich, maar zal het gaan halen, en biedt aan, zijn horloge en ketting in pand te geven. De persoon, met wien hij gespeeld heeft, verklaart in staat te zijn hem het benodigde geld te leenen, dat de ander met veel verontschuldigen en betuigingen van dankbaarheid aanneemt. De gedienschte persoon zal terstond de zaak uit de wereld maken, als de koffiehuisouder maar geld terug heeft van een bankbiljet van duizend gulden. Deze, in zijn schik dat hij zoo spoedig zijne schade ziet vergoed, geeft f 900 terug, en schenkt den heeren een glas witte Port. Na eenigen tijd gaan de heeren weg. Het biljet is valsche; dat had de koffiehuisouder in zijn blijdschap zoo gauw niet bemerkt. Schade: een gebroken spiegel en f 900.

In dezelfde stad moet de volgende zeer geheimzinnige gebeurtenis hebben plaats gehad.

Bij een heerkundige daar ter stede zou nl. 's nachts een jongmensch, per rijtuig, zijn gekomen, die een zeer ernstige buikwonde had, zóó ernstig, dat de heerkundige zich verplicht zag te vragen: hoe hij deze opgelopen had? Hij, noch een hem vergezellend persoon, kon of wilde hierop antwoorden, waarop de heerkundige hem ter bekoming van hulp naar 't gasthuis verwees. Later vernamen men bij geruchte, dat de getroffene daar ter verpleging opgenomen, steeds in bewusteloozen toestand verkeerde en aan eene levensgevaarlijke buikvlies-ontsteking lijdende was. Thans wordt bericht, dat de getroffene overleden zou zijn, doch dit is evenwel nog niet bevestigd.

De buikwond zou den getroffene onverwachts toegebracht wezen met een borduurschaar en wel door een als man gekleed masker, dat evenwel zeer waarschijnlijk door een dame gedragen werd.

Deze geheimzinnige geschiedenis moet onopgemerkt in een hoek van de wandelgalerij zijn afgespeeld.

De oude vaderlandsche industrie, namelijk die der Goudsche pijpen, wordt ook al met ondergang bedreigd, althans staat door die in het buitenland overvleugeld te worden.

In het jaarverslag der kamer van koophandel te Gouda omtrent den pijpenhandel en de pijpenfabrieken, wordt aangaande die nog kortelings geleden zoo bloeiende industrie gezegd:

Zoowel voor lange als voor korte pijpen bleef in 1883 in het binnenland en in België veel vraag bestaan, doch de groote orders voor buitenlandse markten tot gelimiteerde prijzen moesten worden afgeschreven. Duitschland en Schotland kunnen voor prijzen leveren, die hier geen voordeel zouden geven, en voorzien thans bijna de geheele Amerikaanse markt van dit artikel. Gebrek aan bewaarscheiders, hooge vrachtprijzen en ontoereikend toezicht bij het vervoer dezer breekbare producten, zijn mede oorzaken van den minder gunstigen toestand.

Omtrent het gehalte der tegenwoordige bedienden in Holland vinden wij in de laatste hier ontvangen Hollandsche bladen de volgende curieuse staaltjes.

De kamerier van een zeer aristocratische dame kreeg onlangs een oorveeg (*) van hare meesteres. Zij was diep

(*) Verraadt geen aristocratie des geestes. (Noot van den corrector.)

gegriff, maar zeide niets. Doch op den dag dat zij haar maandgeld ontvangen had, pakte zij haar koffers, liet die op een rijtuig zetten en ging naar boven, om mevrouws haar op te maken. Maar in plaats van hare meesters als gewoonlijk te kappen, bond zij haar met de blonde haren aan een stoel vast en bracht de weerloze dame eenige klinkende slagen op beide wangen toe, zoodat de ontvangen oorveeg ruimschoots werd terugbetaald. Daarna maakte zij een diepe buiging en ging heen.

Zeër aardig, in tegenstelling van het bovenstaande, is de volgende ontdekte dieverij.

Mevrouw hield veel van teekenen en wijdde zich vooral aan het genre „stil leven.“ Zoekende naar een goed onderwerp, kwam ze in de keuken, en besloot ze een hoekje er van uit te teekenen. Ze zette een diepe kast, waar ledige potten en pannen bewaard worden, open; het zonlicht viel door het keukenraam op eenige blauwe Keulse potten, en als ze die wat verschiekte, had ze zulk een schilderachtig stil leventje als men maar denken kon.

„Mevrouw, ik ben nu net druk aan het werk,” zei Mietje. „Kunt u niet uw uitschilderen wat uitstellen?” „O, ik zal je maar een oogenblik plagen,” zei met een vriendelijk glimlachje mevrouw, die als een verstandige vrouw de keukenmeid gaarne in een goed humeur hield; „ik ben dadelijk gereed.”

Even wipte ze op om de potten en pannen wat te verschikken, toen het kleine vrouwtje bespeurde, dat ze de ledige Keulse potten niet tillen kon. De een was vol geannexeerde boter, de andere vol verdwenen koffie; de derde stond onbewegelijk door zwaar belaste suiker van de lichtste kleur.

Tableau! Die moderne kunst, zei de keukenmeid, geeft maar allemaal last in huis. Het is beter dat de dames muziek dan teekenen leeren; met het eerste vervelen ze alleen hare echtgenooten, door het laatste berooven ze echter haar bedienenden van voordeeltjes!

Brieven uit Groningerland.

(Particuliere Correspondentie van het Bat. Handelsblad.)

GRONINGEN, 27 Maart.

Och, of gij ons per telegraaf eenige bundels Indische zonnestrallen mocht kunnen toezenden! Gij hebt er te veel en wij hebben er niet genoeg; wij hunkeren zelfs naar een schijntje. Gij hebt overmaat van warmte en wij zitten te bibberen bij den haard. 't Schijnt wel, of de winter, die op zijn tijd uitbleef, zijne schade inhalen en ons toch nog met een onwelkom bezoek vereeren wil. De wind blaast uit het Oosten met een halven strek uit 't Noorden; de zon laat zich met zien, de lucht is grijs betrokken en dreigt half en half met sneeuw. De wintersche tint, die over alles uitgespreid is, doet ons des te onaangenamer aan na de korte zomervoorstelling, die voor een dag of acht voor ons opgevoerd werd. Toen kwam de wind uit het Zuiden, de hemel was helder, de lucht was zacht en warm.

Het jaarlijkse lentewonder eener nieuwe schepping begon zich te openbaren. Perzik en abrikoos ontsloten den bloeiknop en lachten hun zorgvuldigen verpleger toe met de geheimzinnige belofte van een milden oogst. De vlier begon reeds in 't blad te schieten en de zware knoppen der kastanjes zwollen op. De sneeuwklodjes bloeden in 't gras, hier en daar keek er reeds een boterbloempje uit naar boven en enkele vroege heesters droegen reeds een bloemtros tusschen 't lover. Mantel en overjas werden aan een kant gelegd; geen kachel werd meer aangezet en voortvarende huisvrouwen hadden reeds den schoonmaaksnikker losgelaten. De ploeg werd door den akker getrokken, het zomergraan werd uitgezaaid; het veld staande koolzaad schoot zijne bloemkroon reeds uit. Hier en daar werd er zelfs een enkel stuk ve in de weide gezien en lekkerbekken begonnen reeds te droomen van de eerste geurige grasboter; misschien peinsden zij ook reeds over spinazie en kropsla, over jonge worteltjes, asperges en doperwtjes. Helaas, 't is gedaan met die blijde verwachtingen. De hooge godin aan 't firmament heeft ons een koopje bezorgd. Het aanvankelijk voordeel zal denkelijk in nadeel veranderen.

't Vuur brandt weer in den haard en de wintertuine wordt weer aangegrod. De schoonmaaksters hebben bezem, luiwigen en raagbol weer in den hoek en zich zelf boven een warme stoof gezet. Het uitgekomen groen zal denkelijk gaan verflensen en de ontloken bloesems zullen met onvruchtbaarheid geslagen worden. Ook onder de huisdieren zijn er enkele, die de schade en de schande van neuswijze vroegrijpheid zullen moeten verduren. Daar heeft men bijvoorbeeld het schaap van Diddens te Leermens; het beest heeft vier lammeren geworpen en is door de natuur met vier speenen bedeeid; de lieve beestjes behoeven dus om de moedermelk niet te vechten en kunnen tot kennelijke voldoening van den berichtgever van dit heuchelrijk feit, gelijktijdig hun deel ontvangen. Maar ik vraag, wat zal madame mère, die frisch en gezond moet zijn en zeker goed in de wol zit, in deze kou met die vier spruiten beginnen? Daar heeft men de ganzen van Poelman te Noordwolde. Met voorbeeldelooze mildheid hebben zij nu reeds een schat van eieren gelegd; een er van zit reeds te broeden en een ander heeft zelfs reeds uitgebroed. Hoe zal het arme dier haar gansjes voor verkleuming behoeden? A propos, M. de B., er is in die ganzenhistorie iets, wat mij intrigeert. Wat doet men toch met de slagpennen van dit waggelend gevogelte, sinds die niet meer gebruikt worden om er mee te schrijven? Zijn er misschien nog achterlijke streken in de wereld, waar de stalen pen nog tot de verborgenheden behoort? Wanneer gij misschien achter dit geheim kunt komen, houdt uw correspondent, zich voor de mededeeling aanbevelen. In de buurt van Groot Gast had ook een kiewiet reeds een paar eieren ter wereld gebracht. Dreef haar de voorbarigheid? Was zij zoo ambitieus, dat zij zich door een logge gans niet wilde laten beschamen? Was het haar doel, om Harkema, den gelukkigen vinder der zwart gestippelde groene schalen, eene verrassing te bezorgen? Of zocht zij lange dezen weg haar salam te maken voor den commissaris des konings, wien ze door Harkema ten geschenke aan geboden werden? Dat kan men wel vragen, maar men krijgt geen antwoord. Men kan iets vermoeden, doch

het rechte krijgt men niet te weten; gissen doet misken. Dat heeft ook de anonymsus ondervonden, die dr. Meijboom, van Assen, eene leelijke kool zocht te stoven naar aanleiding eener vermeende, door dien heer begane omiszie. Gij moet weten, M. de B., dat hier weer spektakel in de kerk is. Onze synodale heeren, die gaandeweg retireeren, zijn gaan practiseeren over het amoveeren der tamelijk liberale proponenten formule, die sedert eenige jaren in de Nederlandsch Hervormde kerk vigeert. De regerende heeren willen haar remplaceeren door eene andere, die haar onderteekenaar tot stipte naleving der orthodoxe leer zal obligereen. Nu spreekt het van zelf, dat predikanten en gemeentelieden van liberale richting zich daar tegen gaan verweeren. Een respectabel aantal van zeer respectabele personen uit de drie noordelijke Provinciën nam daartoe het initiatief. In het hotel van der Wielen, te Leeuwarden, riepen zij allen bijeen, die zich met hen wilden verenigen tot een te dier zake aan de synode te richten petitionement. Zoo iets kan baten, omdat dit wetgevend lichaam, krachtens de eigenaardige organisatie der Hervormde kerk, nooit iets in eens kan doen; er moeten minstens twee jaren verloopen, eer een synodaal voornemen tot een besluit kan worden verheven, dat kracht van wet heeft. De kerkelijke wetgever schijnt van oordeel te zijn geweest, dat iedere synodale gedachte onrijp ter wereld komt. Tot sterking harer levenskracht heeft hij haar daarom eene lange wandeling door de raadzaalen der provinciale en klassikale besturen voorgeschreven en haar zelfs geboden, — wat rust te nemen in de klassikale vergaderingen, eer zij tot hare moeder teruggekeerd, gespeend en meerderjarig verklaard wordt. De bedoelde vergadering zou nu volgens den anonymsus, door Dr. Meijboom gesloten zijn met eene toespraak, die eindigde met de woorden: „hier sta ik, ik kan niet anders.” Die halve navolging van Luther's ontboezeming voor den rijkdag te Worms zou zeker theatraal, doch aan die plaats ook tamelijk ongepast geweest zijn. Anonymsus nu nam aan, dat alsoo gesproken en geschied was. Dat nam hij dr. Meijboom volstrekt niet kwalijk, maar kwalijk nam hij hem het wel, dat hij de beroemde verklaring van den grooten hervormer niet in haar geheel overgenomen had. De woorden: „God helpe mij, amen” had de moderne predikant weggelaten en die weglating gaf juist te denken. Anonymsus dacht er het zijne van en dat was niet fraai. Die omiszie was het bewijs, dat die vergadering van modernen een uitwas was der vrijdenkerij, die van den levenden God niet weten wil. Haar werk zou dan ook ijdel zijn, want het ongeloof kan slechts luchtballen blazen, doch is niet bij machte, om iets degelijks tot stand te brengen. Zoo sprak anonymsus in een ingezonden stuk in de Provinciale Groninger courant. Onze vriend had echter gegist en met een gemist.

De geïncrimineerde omiszie was niet begaan; noch dr. Meijboom, noch iemand anders had er eene theatrale hervormers pose aangenomen; geen enkel woord van Luther was er geciteerd en de aangerande predikant had de vergadering noch geopend, noch gesloten, noch gepresideerd. Anonymsus zelf had echter zelf een omiszie begaan, die aan anderen te denken gaf. Hij had zijn naam verzwegen en dus zijn pijl uit het donker gesloten. Daarom dacht ds. van Konijnenburg, van Winschoten, dat de man zich schaamde over zijne eigen hatelijke kwaadaardigheid; hij fliciteerde hem er mee en wenschte hem continuatie van beterschap toe.

Met omiszie van de constinutie mag men 't zelfde toewenschen aan een zekeren onderwijzer aan eene school met den bijbel. Hij had eene circulaire ontvangen van de gymnastiek vereeniging Bato, met beleefde uitnodiging om als lid tot haar toe te treden en met zijne collega's aan de scholen zonder den bijbel zich te oefenen in lenigheid en in spierkracht. Wat antwoordde de vrome man?

Hij erkende en waardeerde de goede bedoeling zijner ambtgenooten; hij kon echter niet besluiten aan hunne oefeningen deel te nemen, omdat hij zich geene werkzaamheid kon denken, die niet volbracht werd in den naam des Heeren. Zulke ziekelijke vroomheid past niet bij 't gezond gestel van een levenslustig mensch. Aangezien wij Groningers op het bezit van lichamelijke en verstandelijke voerkraft eenigen roem dragen, zoo is het te verwachten, dat die ware treurplant, met hoeveel zorg zij hier ook door ijverige handen aangeplant en gekweekt wordt, toch ten slotte in ons volksleven niet zal willen tieren.

In het schemerdonker der mistiek kunnen wij niet aarden. Licht willen wij hebben; wat in 't licht wast, is gezond en krachtig en wat het licht verdragen kan, moet goed zijn. De Indische zon kunnen wij hier niet laten schijnen, maar het licht van kennis en wetenschap kunnen wij ontsteken en wij doen het ook. Aan volksbibliotheken en volkslezingen ontbreekt het in onze provincie niet. Die bibliotheken zijn overal, waar een departement tot Nut van 't Algemeen bestaat en die lezingen worden niet alleen te Groningen voor handwerklieden en werklieden, maar ook in vele andere gemeenten met succes gehouden. Onze normaalscholen hebben toevloed van leerlingen en Winschoten is voorgegaan in zorg voor verdere opleiding van onderwijzers. Daar heeft de gemeenteraad zich deze gewichtige aangelegenheid aangehouden en voor rekening der gemeente, tegen een leergeld van slechts f 25 per jaar, een cursus voor hoofdonderwijzers geopend; natuurlijk staat de toegang ook voor onderwijzeressen open. Licht moet er zijn, zoo dacht de officier van justitie bij de Winschoter rechtbank, toen er bij gelegenheid der verkiezing van een gemeenteraadslid een strooibiljet zonder naam van schrijver en drukker verspreid werd.

Die omiszie was naar het gevoelen van Z.E. Gestr. uit den booze en hij besloot om licht in de duisternis te brengen. De verspreider en de drukker van het biljet waren spoedig opgespoord. Zij stonden terecht en werden gevonnisd, de eerste tot een boete van vijftig centen, de laatste tot gevangenisstraf van één dag. De rechtvaardigen waren het blijkbaar met den openbaren aanklager niet eens. Zij hebben een voorbeeld genomen aan den kantonrechter van Goor, die een overtreder der Zondagswet in eene boete van vijf centen sloeg.

Zoo wordt aan de wet voldaan en meteen de klein-geestigheid aan de kaak gesteld. Als het waar is, dat het licht leven en dat het leven op zijn beurt lust en vrolijkheid wekt, dan zou men er bijna toe komen, om een oorzakelijk verband te zoeken tusschen den rijkdom aan intellectuele kracht en den overvloed van allerlei feestelijkheden binnen de geslechte wallen onzer goede stad. Wij willen hier niet minder zijn dan Maastricht en Amsterdam; de periode der gemaskerde danspartijen is ook voor ons aangebroken. Bal magqué, paré et travestie, tot twee malen toe, heeft de groote zaal der Harmonie er hare deuren voor moeten ontsluiten. Eerst heeft Soranus, vervolgens de sociëteit Inter Nos hare leden en geïnviteerden op dit voor minnaars van dans en intrigue bijzonder aantrekkelijk genot onthaald. Dat het aan aardigheden en dwaasheden niet ontbroken heeft, zal ik wel niet behoeven te vermelden. Of de straks genoemde onderwijzer aan de school met den bijbel ook mee gedaan heeft? Dat weet ik niet, maar ik zou het toch niet denken.

Hij zou er hebben kunnen optreden als Jona onder de Nineviten; in die kwaliteit zou hij in zijn sombere rol gebleven zijn en zelfs een dansje kunnen wagen in den naam des Heeren. Van dat slag zou men echter bij zulk een gelegenheid slecht gediend zijn. Zonder ze bepaald te weren, zou men ze toch links laten liggen; men zou er zich zijn feest niet door laten bederven. Neen, weren zou men ze niet. Over 't algemeen is men hier niet exclusief; in het begrip van vrijzinnigheid ligt voor een Groninger in de eerste plaats dat van vrijheid besloten. Vrij willen wij zijn in denken en doen, maar wat wij voor ons zelf eischen, gunnen wij dan ook aan een ander.

Zoo heeft bijvoorbeeld het kerkelijk kiescollege te Veendam, waarin de modernen verreweg de overhand hebben, den Evangelischen predikant Aalbers, van Purmerend, beroepen. Nobel voorbeeld van zelfbeperking, dat navolging verdient. Was de orthodoxe meerderheid in den Groningschen kerkeraad even vrijgevig en verstandig geweest, dan zou zij de scheuring der gemeente verhoed hebben en de Haagsche kerkeraad zou dergelijk dreigend gevaar voorkomen hebben, wanneer hij het adres van 450 liberale gemeentelieden wat ernstiger in overweging genomen had. Als dr. Kuyper wat minder op de dwalingen van anderen en wat meer op die van zijne eigene partij lette, zou het zotte beklag over vervolging van het Christendom bij ons te lande hem niet over de lippen gekomen zijn. De landavrede zou er zeker niet bij verliezen, wanneer deze opperpriester van het moderne Calvinisme zijne bedreiging ten uitvoer bracht en met alle Christenen van zijne soort scheep ging om in Transvaal een nieuw en beter vaderland te zoeken. Dat wij hier in Groningen aan ieder zijne vrijheid gunnen, hoe schitterend kwam dat uit bij de ontvangst der Transvaalsche deputatie. De kern der Groningse burgerij is van kerkelijk liberale richting; de staatspresident der Zuid-Afrikaansche republiek staat bekend als een broeder in den Heere van dr. Kuyper en consorten. Toch was bij zijn feestelijken intocht de gansche stad op de been. De commissie van ontvangst was saargesteld uit leden van alle standen en kon bijna een staalkaart heeten der schakeeringen van alle staatkundige en kerkelijke partijen. De deputatie bleef slechts 24 uren; zij ontving en bracht vele bezoeken; zij moest feestelijk dineeren en eene muziekkuitvoering in de Harmonie bijwonen. Toch nam niemand het Paul Kruger kwalijk, dat hij aan al die drukten en feestelijkheden een enkel uur ontroofde, om gevolg te geven aan den aandrang van zijn gemoed en van den heer Beijer, door zich het genot te vergunnen van in het concerthuis met de geloovige broeders een bidstond te houden.

Men dacht aan geen geloof, men dacht slechts aan de helden van den vrijheidsoorlog. Dat voelde Oom Paul, toen hij in een toespraak verklaarde, dat hij in de sympathie, die hem en de zijnen hier zoo rijkelijk toestroomde, eene hulde zag aan den kloeken vrijheidszinn, die de Transvalers tegen Engeland in 't geweer gedreven had. Groningen jubelde en maakte verzen ter eere van het drietal; kreupele verzen en opgewonden verzen, maar die bij de algemeene geestdrift toch niet kwaad klonken. Men gunde Oom Paul zijn bidstond gelijk men hem zijne melk gunde. Drank maakt sterk, maar melk voedt op; met deze verklaring motiveerde de krachtige oude heer zijne beleefde weigering, om den eerewijn te drinken, dien hem op het raadhuis te Kampen aangeboden werd. Als in het Transvaalsche Hollandsch voeden en opvoeden woorden van dezelfde beteekenis zijn, dan moet het materialisme er eene toekomst hebben. En dan is het voor dr. Kuyper en de zijnen niet geraden er om des geloofs wille heen te trekken, tenzij Z. Eerw. theorie en practijk uiteen wil houden, wat niet geheel onmogelijk is.

MENCELWERK.

BELINDA.

Naar het Engelsch

VAN
Rhoda Broughton.

Zij neemt haar weg naar hare gewone zitplaats, doch van daag is zij niet de eerste. Van daag komt iemand haar te gemoet, die tot haar zegt:

„Zullen wij daar gaan zitten?” En hij wijst op de bank, die hij juist verlaten heeft.

„Goed,” zegt zij onbeslist. „Ik — ik zit hier elken Zondag.”

„Alleen?”

„Neen, met de honden.”

„Doch behalve de honden? Niemand anders? Uwe zuster ook niet?”

„Hadte ge gehoopt haar hier te vinden?” zegt zij vinnig.

„Ik — ik weet het niet,” zegt hij verlegen.

„Sara heeft mij aangeboden bij mij te blijven,” zegt zij, nog even zuur, „doch ik wilde niet zoo zelfzuchtig zijn een dergelijk offer van haar aan te nemen. Ik wou dat ik met mijnheer Forth naar Zwitserland was gegaan, doch hij wilde mij niet mee hebben.”

„Niet mee hebben?” wordt er op ongeloofigen toon geantwoord.

„Hoe is het mogelijk, die vrouw niet bij zich te willen hebben?” denkt hij. En hoe, zou zij het hem gevraagd hebben? Met hare armen om zijn hals geslagen? Met tranen en kussen? Hij aiddert.

„En ge zijt dus alleen?” zegt hij een oogenblik later. „Ik ben alleen,” antwoordt zij haastig, „doch ik verveel mij volstrekt niet.”

Een verleid paar gaat hen voorbij. Belinda is blijde. Zij hoopt dat er nog meer paren in het gezicht zullen komen. Dit is veel gezelliger.

Doch het gesprek blijft niet zoo koel en afgebroken. Van lieverlede wagen beiden het iets meer tegen elkander te zeggen en eindelijk hoort Belinda met schrik de torenklok zeven slaan.

„Het is zeven uur,” zegt zij haastig. „Wij moeten weg of ik wordt niet meer binnen gelaten.”

„Als ge hier iederen Zondag komt, vermoed ik dat, ge er den volgende ook zijn zult.”

„Maar gij niet!” roept zij zenuwachtig uit.

„Gij verbiedt het mij dus?” zegt hij met flusterende stem.

„Ja, ja, ik verbied het u,” antwoordt zij. „Ten minste — ik — ik heb niets over u te zeggen. — Maar ge moogt niet zooveel geld verspillen om hier heen te komen.”

„Dan om de veertien dagen?”

Haar antwoord wil niet komen.

„Over veertien dagen?” herhaalt hij.

„O, dat is nog zoo lang,” antwoordt zij. „Tegen dien tijd zijn wij misschien lang dood. Het is te ver af om mij daarmede het hoofd te kwellen.”

HOOFDSTUK XI.

Is het mogelijk, dat de Augustus maand reeds in het land is? Niet het begin der maand, maar het einde. Oxbridge is nog altijd stil en ledig en de geheele wereld is uit de stad.

En geheel alleen, te midden van de herfstpracht, leeft mevrouw Forth schijnbaar rustig voort en verricht haar dagelijksch werk en leest hare schoonmoeder voor — maakt des Zondags hare wandelingen naar het stille park, om daar een paar uur op de bank van de schoonheid der natuur te genieten en er altijd toevallig David Rivers te ontmoeten. Toch is er geene de minste geheimzinnigheid in deze rendez-vous; noch ook verzwijgt Belinda ooit in hare brieven aan den professor, dat zij den heer Rivers ontmoet heeft. Waarom zou zij zich dan dit onschuldige genoeg doen ontzeggen?

Wij zijn allen schepselen der gewoonte en de Zondag is geen Zondag meer, als hij er niet geweest is.

Heden zit zij weder op den Sabbat haar eenzaam luncheon te gebruiken (zonder echter te eten), als zij door de schel van de voordeur opschrikt. Zou het Rivers kunnen zijn? zou het de professor wezen? Die gedachte alleen doet haar rillen. Kan het — „„

„Gelukkig net bij tijd,” zegt juffrouw Watson, binnenuit. „Welk een heerlijke geur van roestbeef. Ik ben zoo hongerig als een paard.”

Belinda is opgestaan om de onwelkome gast te ontvangen. In allen geval is het niet de professor.

„Ik kan hier een uur of vijf blijven!” roept de gast uit, terwijl zij zich van hoed, handschoenen en pelerine ontdoet. „Ik ben op reis naar Wrenburg, naar de Sampsons. Zij verwachten mij niet, doch ik ga hen verrassen. Maar eerst kan ik nog vier uur hier blijven.”

Belinda heeft reeds de uren uitgerekend. Het is thans één uur en over vier uur zal het vijf uur zijn. Hij zal dus een vol uur op haar moeten wachten. Dit is al te wreed!

„Is het plan niet wat ondoordacht?” zegt zij. „Hoe weet ge, dat ge de Sampsons te huis zal vinden.”

„Pooh!” antwoordt juffrouw Watson onverschillig, „als zij niet thuis zijn, zal de huishoudster mij wel logis bezorgen.”

„Ik heb nooit lekkerdervleesch gegeten” gaat zij voort.

„Gebruikt gij zelve niets? Zijt ge hier alleen? Apropos, wat voert Rivers hier uit?”

„Rivers?” herhaalt zij stamelend.

„Ja, Rivers,” antwoordt juffrouw Watson. „David Rivers, een oude vriend. Wist je, dat hij hier was? Is hij niet bij je geweest?”

Belinda hijgt naar adem en antwoordt dan:

„Neen!”

„Hm!” zei juffrouw Watson, zich op de nagels bijtende, „dat is zonderling.”

„Wat zou hij hier uitvoeren?” gaat zij een oogenblik later voort. „Als er niemand in de stad is! Ik moet het onderzoeken.” Hare oogen zijn strak op die van Belinda gevestigd.

„Zoo!” zegt deze. „Ga het hem vragen.”

„Ik wou, dat hij mij daartoe in de gelegenheid stelde, maar hij is te slim. Hij gleed mij in Churchstreet als een straal voorbij. Er is altijd iets lonche in een man, die het oog van een fatsoenlijke vrouw ontwikt.”

Zij spreekt op zulk een stelligen en tegelijk vragen den toon, dat Belinda verplicht is te antwoorden:

„Ja, dat is zoo.”

Als het luncheon is afgelopen, zegt Belinda:

„Ik hoop, dat ge mij zulk excuseeren, maar de beide volgende uren moet ik aan mijne schoonmoeder wijden.”

„Ga gerust uw gang,” zegt de ander. „Ik zal mij zelve wel bezig houden.”

De twee uren gaan voorbij. Het is kwartier voor vieren. Zij zal van daag niet in het park komen, tenzij juffrouw Watson verkiest heen te gaan.

„Ik heb een kijkje van het huis genomen,” zegt deze. „Het ziet er hier overal gezellig uit, alleen de studeerkamer van den professor was gesloten. Doch gij zult mij die straks wel eens laten zien. Ik zou wel lust hebben nog een trein later te gaan en bij u te blijven eten.”

„Ja maar, dat is geen sneltrein,” zegt Belinda.

„Ik zou wel eens willen weten met welken trein Rivers gekomen is? Zou hij van avond terugreizen? Het is zonderling in dit seizoen in Oxbridge te komen. Het moet een intrigue weten.”

Te oordeelen naar de vele malen, dat zij dezen volzin in het volgende uur herhaalt, komt Belinda tot het besluit, dat intrigue een lievelingswoord van haar moet wezen.

Tegen vijf uur zegt zij wanhopig: „Als gij den trein nog halen wilt — moet gij gaan.”

„Zoo?” antwoordt de ander onverschillig. „Nu, als ik te laat kom, ga ik wandelen.”

(Wordt vervolgd.)

SCHEEPSBERICHTEN.

Aangekomen.

BATAVIA, 9 Mei. Eng. st. Celestial, Gray, van Singapore, agt. Heilmann & Co.

10 Mei. Eng. st. Chyebasse, Morris, van Brisbane, agt. MacLaine Watson & Co.

Vertrokken.

BATAVIA, 10 Mei. N. I. st. Koning Willem III, van Moerten, naar Muntok en Palembang. N. I. st. Ambona, de Klok, naar Cheribon, Tegal, Pekalongan, Semarang en Soerabaya. N. I. bark Jener Hasser, Said Mohamed bin Sahab, naar Pamanokan. N. I. bark Soerdin, Said Aloet Machdi, naar Cheribon.

Verantwoordelijk Redacteur Mr. J. A. HAAKMAN.

Snelpersdrukkerij OGILVIE & Co. — Batavia.